

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Adresseliste

11.02.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/399

Protokoll fra møtet i Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder 10.02.2025

Organ:	Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
Tid:	10. februar 2025, kl. 18:00 – 19:30
Møteform:	Digitalt, TEAMS
Godkjent av:	Olav Søderberg (leder)
Grunnlag for møtegodtgjørelse	Forberedelse: 3 timer, møte 1,5 timer
Saksbehandler:	Statsforvalteren i Trøndelag, Simon Heier

Deltakere på nemndsmøtet

Kommune	Medlemmer	Deltakelse	Varamedlemmer	Deltakelse
Alvdal	Gjertrud M. Kjølhaug Bakkeng		Lars Ernst Jonsmoen	X
Dovre	Knut Nytun	X	Mette Onsum Berg	
Folldal	Bente Fossum (nestleder)	X (fra sak 13)	Runar Trondsgård	
Lesja	Ann-Kathrin Storhaug von Rappe	X	Eirik Sæther	
Molde	Arne Håkon Sandnes	X	Frøydis Austigard	
Oppdal	Rune Morten Myrhaug	X	Ingrid Husdal Dørum	
Rauma	Solveig Blindheim	X	Per Egil Solli-Mork	
Rennebu	Mari Stene-Ry	X	Arild Stene	
Sunnadal	Olav Søderberg (leder)	X	Astrid Sæter	
Tynset	Einar Kverneggen	X	Ingunn Selboe	
Statsforvalteren	Simon Heier (sekretær)	X		

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600, 7734 Steinkjer
E-post: fmtlpost@statsforvalteren.no

Leder: Olav Søderberg, mobil tlf. 90 68 68 13, e-post: olav@sunndalen.com
Sekretær: Statsforvalteren i Trøndelag, Simon Heier, tlf. 74 16 80 85, e-post simon.heier@statsforvalteren.no

Saksliste

Saksnr.	Tema
9-2025	Godkjenning av innkalling og saksliste
10-2025	Referat- og orienteringssaker
11-2025	Høring – Dispensasjon – Motorferdsel i Rødalen – Tynset kommune
12-2025	Høring – Riving og oppsetting av nye hytter – Oppdal kommune
13-2025	Høring – Oppføring av tilbygg på fritidsbolig – Oppdal kommune
14-2025	Høring – Dispensasjon – Motorferdsel i Fokstugu LVO – Lesja kommune
15-2025	Høring – Riving og oppføring av ny hytte – Oppdal kommune
16-2025	Oppfølging av villreinfond
17-2025	Uttalelse – Dispensasjon til organisert sykkelturn i Knutshø
18-2025	Uttalelse – Dispensasjon til å avholde fuglhundprøver (FKF)
19-2025	Høring – Dispensasjon til motorferdsel ifbm. GPS-merkeprosjekt på villrein

9-2025 – Godkjenning av innkalling og saksliste

Sakspapirene ble oversendt 6 dager før møtet på grunn av manglende kapasitet hos sekretariatet. Nemnda har fått tilsendt tre nye saker mellom utsending av sakspapirene og nemndsmøte. Sakspapirene til disse tre eventueltsakene ble sendt ut 10.02.2025 og nemnda må avgjøre om disse sakene tas i møtet eller i en egen e-postbehandling. Sekretariatet ber også om at disse får egne saksnummer (17-19) i protokollen av praktiske årsaker.

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

Behandling

Tar sikte å behandle eventueltsakene til slutt i dette møtet.

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

10-2025 – Referat- og orienteringssaker

Informasjon om aktivitet i FoU-prosjektet i Snøhetta og Knutshø

Informasjon fra tidligere møter, møtereferater og planer for framtidig aktivitet finner du her: [FoU i Snøhetta og Knutshø | Villrein](#)

Årsmøte Snøhetta villreinutvalg

Vi har fått et varsel om at Snøhetta villreinutvalg skal ha sitt årsmøte den 11. april (muligens i Oppdal). Der vil de blant annet komme med sitt kvoteforslag for årets villreinjakt som nemnda senere skal ta opp til godkjenning. Her bør nemnda være representert med 1-2 medlemmer som observatører. Helst leder + ett medlem, samt at sekretær deltar.

Miljødirektoratets svar på villreinoppdrag 2.1 og 2.2

Miljødirektoratet har utredet ferdselsrestriksjoner og kommet med forslag på hvordan det kan løses. Dokumentene ble sendt ut til nemnda 05. februar.

Dispensasjonssøknad ifbm. mineralleting i Rennebu kommune

Kommunen valgte å ta innspillene fra Villreinnemnda til følge og ga kun dispensasjon fra motorferdselsregelverket for det området som lå utenfor villreinområdet. De skjerpet også inn vilkårene for ren persontransport.

Forslag til vedtak

Referat- og orienteringssaker tas til etterretning.

Behandling

Den som ønsker å delta tar kontakt direkte med sekretær.

Forslag til vedtak – enstemmig.

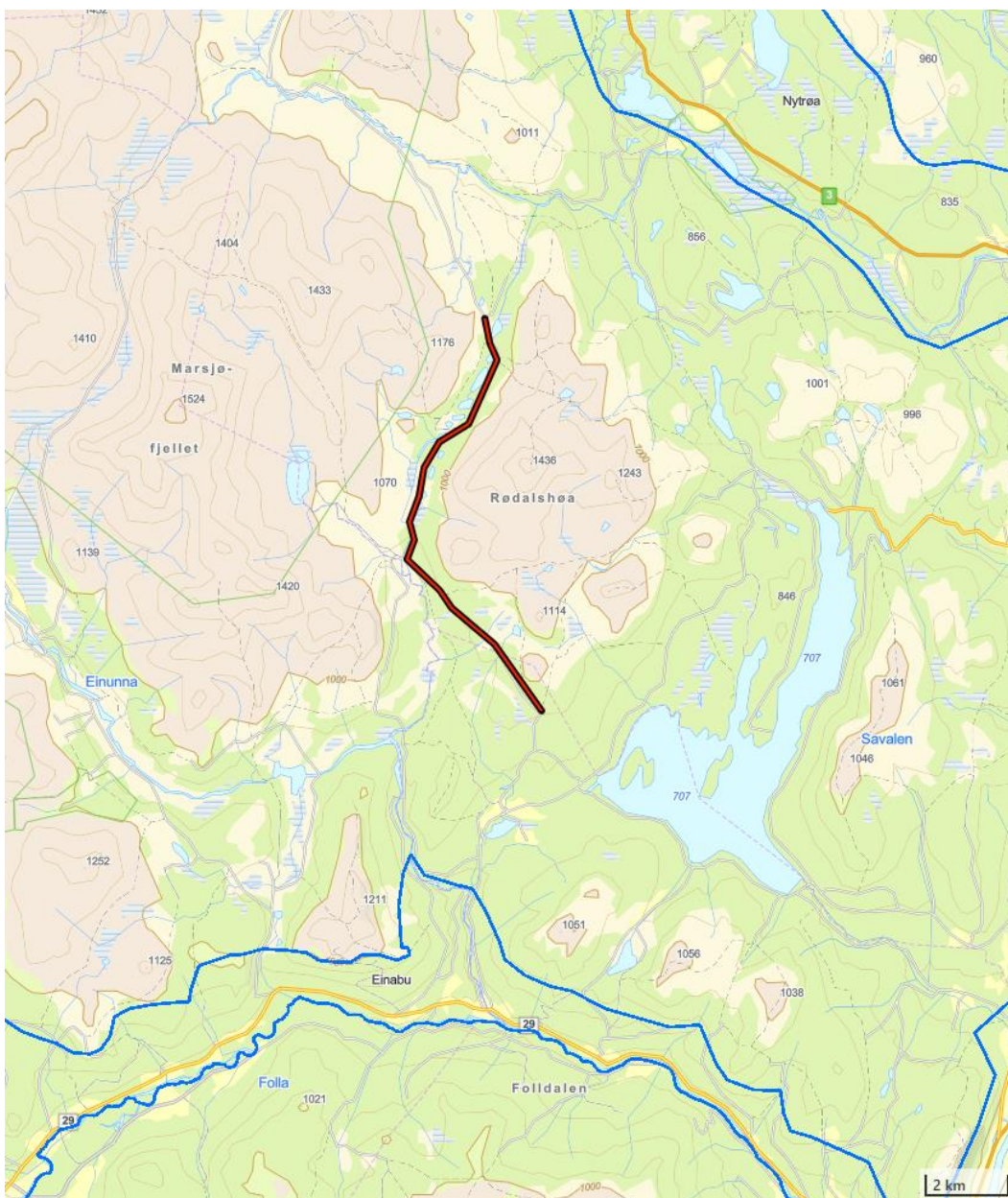
Vedtak

Referat og orienteringssaker tas til etterretning.

11-2025 – Høring – Dispensasjon – motorferdsel i utmark, Tynset kommune

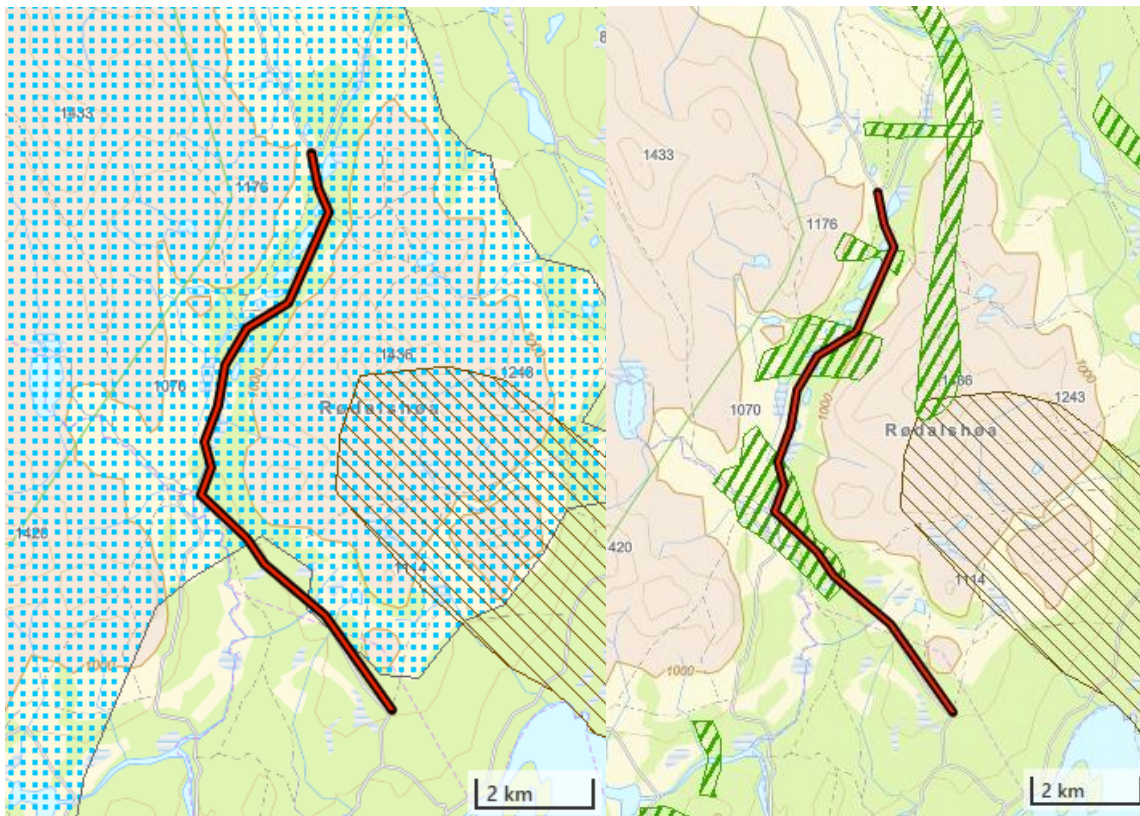
Saksopplysninger

Rødalen Sameie har engasjert en person til å gjennomføre nødvendig kanthogst langs Rødalsveien fra Gardvikåsen til Søgardsvangen. Hogsten ble påbegynt på barmark høsten 2024, men ble ikke fullført. Det er ønskelig fra Sameiets side at arbeidet kan fortsette gjennom vinteren med bruk av snøscooter for å få veikantene ryddet før setersesongen 2025. Det er søkt om dispensasjon fra forbudet mot motorferdsel i utmark for å utføre kanthogst langt Rødalsveien fra Gardvikåsen til Søgardsvangen (figur 1) innenfor Knutshø villreinområde.

Figur 1. Viser omsøkt trase langs Rødalsveien fra Gardvikåsen til Søgardsvangen. Hentet fra naturbase.no.

Villreins bruk av området

Figur 2. Kartet til venstre viser omsøkt trase med kalvingsområde (skravur) og vinterbeiteområde (prikker). Kartet til høyre viser omsøkt trase med kalvingsområde (brun skravur) og registrerte trekkområder (grønn skravur). Kartene er hentet fra naturbase.no.

Rødalen er utpekt som et eget fokusområde både for arealunnvikelse og for funksjonelle trekkpassasjer. Vegen gjennom Rødalen har høy ferdsel, og blir brukt både til sykling og som startpunkt for turer om sommeren og mye til skigåing om vinteren. Sidevegen inn Gløtdalen, og helt inn til Stor-Børsjøen er inkludert i fokusområdet. Sistnevnte er stengt med bom, men har en del sykling og om vinteren er det skuteraktivitet og oppkjørte skiløyper¹. Dokumenterte fangstanlegg viser viktigheten av dette fokusområdet for trekk over til Rådalsjøen og videre ned i Savalenområdet.

Villrein kan passere Rødalen, men er hindret av ferdsel i dalen. Villreinen holder seg delvis unna Rødalen, men kan fremdeles bruke de indre delene av området i Gløtdalen. Om vinteren er det vurdert til under 50% redusert trekk, dette har sammenheng med at villreinen sjelden naturlig vil søke seg østover vinterstid da det er gode vinterbeiter på vestsida¹.

Fokusområdet Rødalen fungerer også som et influensområde for Savalen. Med utgangspunkt i en tilbakegang i dyreobservasjonene vurderer arbeidsgruppa det til at en har en arealunnvikelse i Rødalen, med sammenfallende effekt av reduserte kryssinger av Rødalen. Rådalsjøen er et mye brukt turmål. Det kan være flokker her under jakta når det nærmer seg brunst, men ellers sjelden. Rådalsjøen er eneste kartlagte vinterbeite innenfor fokusområdet, men dyra (fra Savalen) har ikke lenger tilgang til dette på grunn av høy aktivitet og mange hytter i Savalen¹.

Det knyttet usikkerhet i hvordan bukkene i Knutshø bruker dette området da det forrige merkeprosjektet kun hadde merket simler. Bukkene vil på våren ha en atferd og arealbruk som skiller seg fra simlene.

¹ Kunnskapsgrunnlaget for delnorm 3 i Knutshø

Vurdering

Det er et område hvor aktivitet med villrein er antatt å være lav på vinteren, men samtidig så har vi ikke oversikt over arealbruken til bukkene. Det er et område som hvor man ønsker å legge til rette for villreinen. Informasjon vi har om arealbruken tilsier at aktiviteten ikke vil være særlig forstyrrende for villrein, men det er viktig at man viser hensyn og gjør tiltak ved observasjon av villrein. Kjøringen bør begrenses til et minimum. Det er knyttet usikkerhet til om villrein i Savalen benytter Rødalshøa-området i kalvingsperioden, og derfor bør være føre-var ved å unngå kanthogst i perioden før kalving og under kalving.

Det vurderes også som positivt at Rødalen Sameie har fått noen til å gjøre alt arbeidet, og ikke at alle grunneierne hver for seg gjør tiltak på sine områder. Dette vil redusere antall turer og aktivitetsnivået ved god planlegging.

Forslag til vedtak

Dette er et nødvendig tiltak før setersesongen og villreinnemnda mener det er positivt at Rødalen Sameie har løst behovet for kanthogst med å samordne aktiviteten.

Villreinnemnda mener det er viktig å vise hensyn ved gjennomføringen. Om villrein observeres så skal aktivitet stanses og gjenopptas en annen dag. Dette er spesielt viktig i tiden før kalving og under kalvingen, men også på vinteren når tilgangen på mat er begrenset. Forstyrres villreinen på denne tiden av året vil man frarøve dyrene livsviktig tid til beiting og hvile.

Kjøringen skal begrenses til et minimum og kanthogsten bør avsluttes før midten av april. Om det skulle være tilstedeværelse av drektig rein i den perioden kan forstyrrelser før til at simla kaster kalven.

Behandling

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

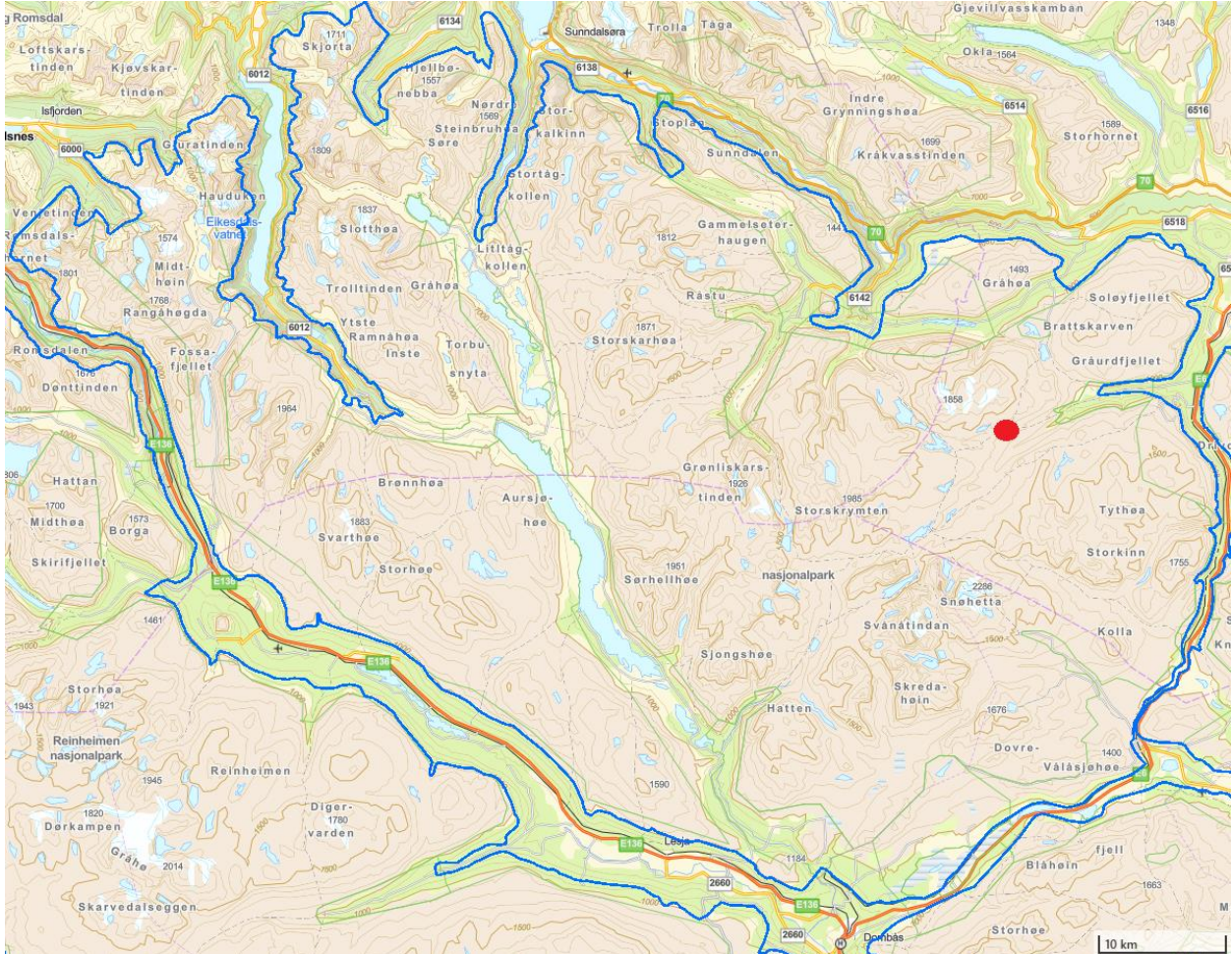
Dette er et nødvendig tiltak før setersesongen og villreinnemnda mener det er positivt at Rødalen Sameie har løst behovet for kanthogst med å samordne aktiviteten.

Villreinnemnda mener det er viktig å vise hensyn ved gjennomføringen. Om villrein observeres så skal aktivitet stanses og gjenopptas en annen dag. Dette er spesielt viktig i tiden før kalving og under kalvingen, men også på vinteren når tilgangen på mat er begrenset. Forstyrres villreinen på denne tiden av året vil man frarøve dyrene livsviktig tid til beiting og hvile.

Kjøringen skal begrenses til et minimum og kanthogsten bør avsluttes før midten av april. Om det skulle være tilstedeværelse av drektig rein i den perioden kan forstyrrelser før til at simla kaster kalven.

12-2025 – Høring – Riving og oppsetting av nye hytter, Oppdal kommune

Saksopplysninger

Figur 3. Viser hyttenes «7-bua» og «Bøndendesbua» plassering i Snøhetta villreinområde.

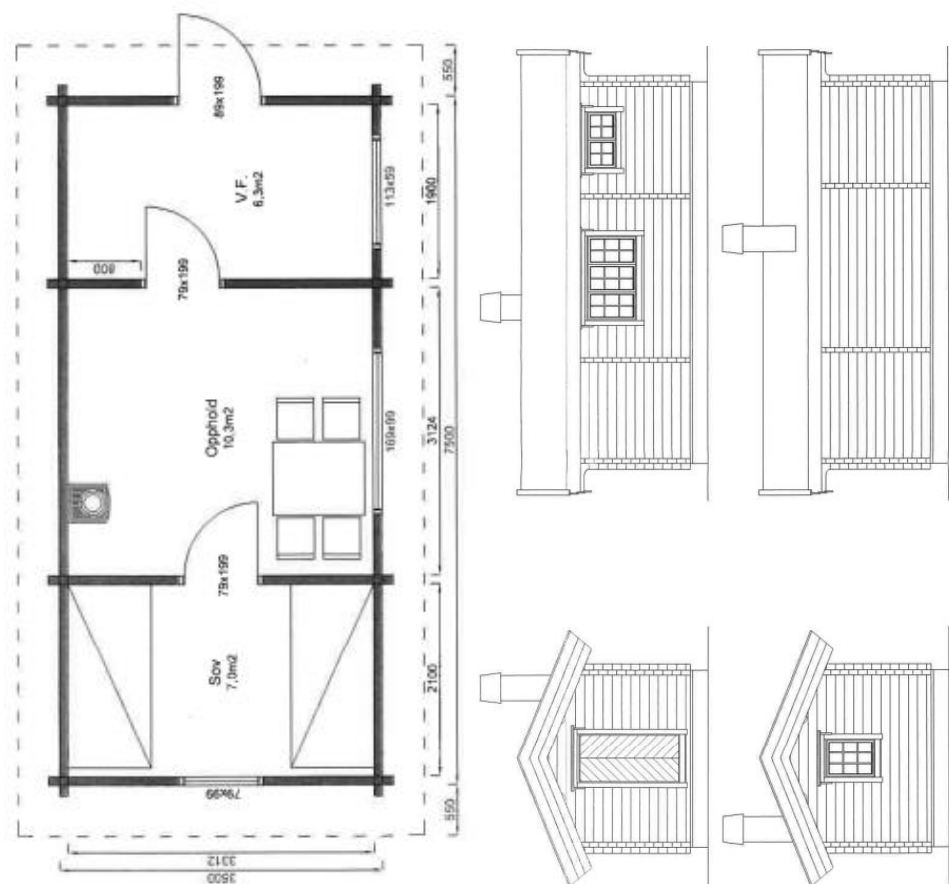
Oppdal 356/1/30 - Snøfjellstjønnvegen 802 – «7-bua»

Søknaden gjelder dispensasjon fra LNFR-formålet for riving av en eksisterende eldre jaktkoie og erstatte den med ei ny hytte.

I 1954 satte 6 gårdsbruk og en privatperson opp jaktbua på Åmotsdalsryggen, og den fikk navnet 7-bua. Hytta ligger 1.236m over havet. Den hadde opprinnelig 6 sengeplasser, og var enkelt innredd med en ovn og sitteplass ved vinduet. Hytta ble restaurert i 1988/89. Reisverket ble ikke skiftet, og er det opprinnelige fra 1954. Hytta (7-bua) ble tinglyst med syv eiere i 2021.

Det er i skrevet i hytteboka fra 1990-tallet at vann trenger inn i hytta, og at det er nødvendig med større vedlikehold. Eierne har avdekket stor slitasje på hytta grunnet harde værforhold på fjellet. Det er nødvendig å bytte tak, utvendig kledning, isolasjon, vindtetting, dør, vindu og pipe. Innvendig er det avdekket svertesopp i hjørnene ved sengene, fuktskader i tak, vindu og vegger. Det er nødvendig å legge ny himling, vegger og gulv. Uteboden, som er et påbygg på hytta, er i dårlig forfatning og har store råteskader. 12 meter fra hytta står «stallen». Denne har blitt brukt som ly for hester, bod og utedo. Denne bygningen omfattes ikke av denne søknaden.

Kommunen er foreløpig positiv til søknaden. Oppdal Bygdealmenning er positiv til søknaden, men har ikke vurdert flytting som et alternativ.

Figur 4. Plantegninger for omsøkt hytte (7-bua).

Teknisk informasjon

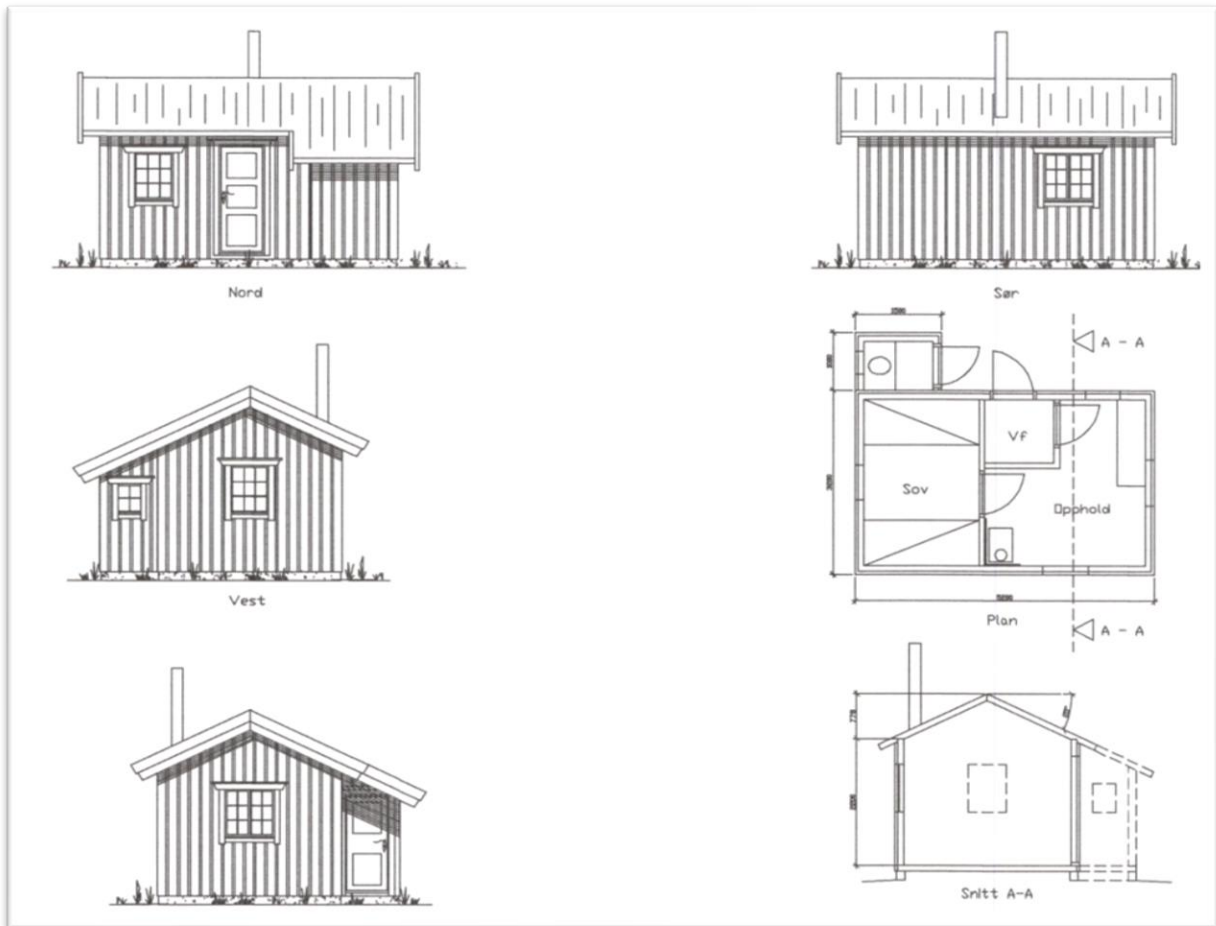
- Bua skal gjenoppføres på samme sted som eksisterende bu.
- Det er ikke søkt om flere sengeplasser, men en reduksjon fra opprinnelig 6 sengeplasser til 4.
- Utvendig kledning blir laftet tømmer med omramminger i brun farge som er tilpasset fjellet.
 - Gavlvegg og endekasser vurderes å kles inn med stående kledning.
- Takkledningen blir matt og går inn i omgivelsene. Enten brunt royaltak eller svart takshingel.
- Avfall fra rivning av gammel bu fraktes ut med helikopter og leveres på miljøstasjonen i Oppdal kommune. Det rene trevirke kappes opp og brukes til ved.
- Ny bu skal produseres i elementer og fraktes inn med helikopter da hytta ikke har veg fram og ligger i et verneområde.
- Mål på ny raffthøyde blir 214cm. Den gamle hytta er ca. 190cm.
- Total BYA det søkes om er: 26,2m². Den gamle hytta er 20m² og utvidelsen vil utgjøre 6m².
- Arealet på stallen er 8,4m². Totalt areal for bua og stallen blir 34,6m².
- Den gamle hytta er malt i bonderød. Ny hytte vil bli brun for å vises mindre i terrenget.

Arbeidet er planlagt til sen sommer / høst 2025 for å hensynta kalvingsperioden for villrein.

Oppdal 356/1/118 - Snøfjellstjønnvegen 806 – «Bøndenesbua»

Oppdal kommune ber om uttale til søknad om dispensasjon fra LNF-formål i kommuneplanens arealdel for riving og nyoppføring av jaktbu på eiendommen gnr/bnr/fnr 356/1/188.

Kommunen er foreløpig positiv til søknaden.

Figur 5. Plantegninger for omsøkt hytte («Bøndenesbua»).

Eksisterende hytte ble bygd først på femtitallet, og har i flere generasjoner blitt benyttet som jaktbu for eierne. Det har gjennom årene vært lite eller intet vedlikehold, og det bærer hytta nå preg av. Hytta er bygd etter gammel standard og det er trangt om plassen inne i hytta. Sengelengde på de tre sengeplassene er på ca. 170- 175cm. Grunnen til at de nå søker om dette tiltaket er at underdelen av hytta som ligger nede på bakken, har så store råte skader at det blir utfordrende med restaurering. Samtidig er det ønskelig med en bedre planløsning der vi får sengelengder med standardlengder. Det er lagt opp til to sengeplasser, men køyesenger er mulig. De ser for seg at den ene senga må fungere som lager for jaktsekker og annet relevant utstyr. Hytta er registrert på Oppdal Kommune med en størrelse på 17 m². De søker derfor om å sette opp et bygg med en grunnflate på 16,64 m² og et bruksareal på knapt 15 m². Hytta har hittil ikke hatt tilgang på utedo. de ønsker derfor å tillegge et mindre tilbygg som gir plass for utedo (figur 5).

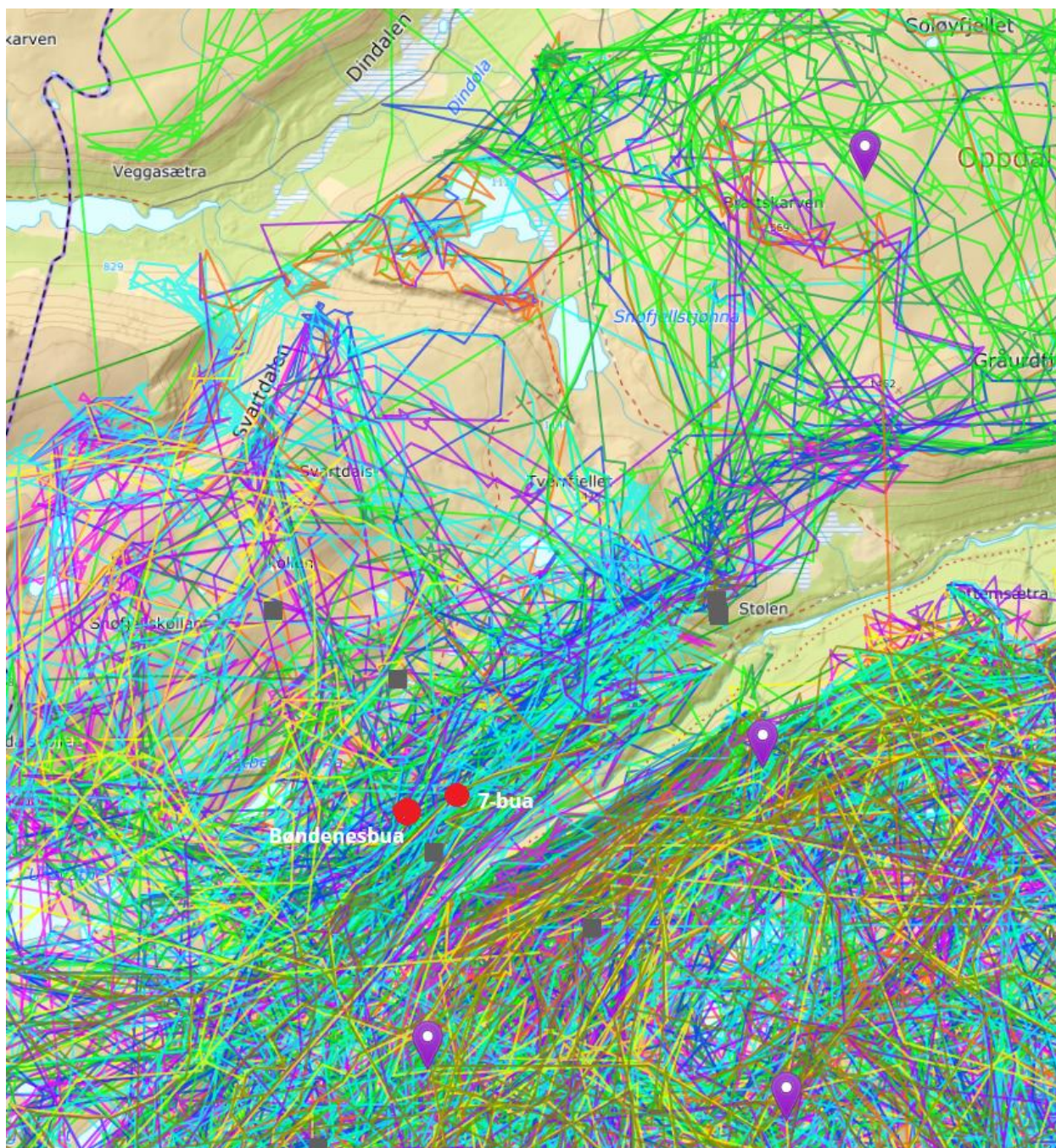
Villreinens bruk av området

Begge hyttene ligger på Åmotsdalsryggen. Villreinen bruker dette området hele året. En av årsakene til dette er at de lokale vegetasjonsforholdene er gode og at reinen finner litt frodigere vegetasjon her i forhold til områdene rundt.

Villreinen sliter med å nå fram til området Soløyfjellet og viser unnavikelse i området der trekket går forbi Tverrfjellet som er en forlengelse av tiltaksområdet. Trekket forbi hyttene i tiltaksområdet fungerer med det nivået av menneskelig aktivitet som finnes i dag. Ved en standardheving av hyttene kan det forventes en økt forstyrrelse av villreinen i området og mulig unnavikelse i et viktig beiteområde.

Figur 6. Viser trekkområder (grønn skravur), kalvingsområde (brun skravur) og hyttenes (røde prikker) plassering i terrenget. Hentet fra naturbase.no

Figur 7. Viser arealbruken til de radiomerkede simlene fra det forrige merkeprosjektet i Snøhetta. De to hyttene er markert med rød prikk. Hentet fra dyreposisjoner.no.

Vurdering

Begge hyttene ligger innenfor Snøhetta villreinområde. Det er jakt- og fiskebuer som opprinnelig var små og med den hensikt å fangste i høyfjellet. Det er derfor naturlig at jakthyttene ligger i trekkeveier for villreinen. Samtidig så må vi erkjenne at bruken av fjellet og bruken av jakthyttene har endret seg fra tiden de ble bygd og at i dag i større grad brukes som fritidsboliger. Totalt er det 11 tinglyste eiere fordelt på disse to hyttene, og potensielt 11 familier som skal benytte seg av hyttene. Antall sengeplasser tilsier ikke at alle kan være der samtidig, men at hyttene brukes på omgang. Dette sammen med en standardheving vil føre til økt bruk av området over tid og besøk over lengre tidsrom når man først er der. På vinterstid brukes traseen via Snøfjellstønna som ankomstvei.

Den økte aktiviteten kan føre til at trekket som går rett forbi hyttene på Åmotsdalsryggen blir

forstyrret og at villreinen unnviker området. Unnvikelse fører til mindre beitetid og mindre tilgang til andre beiteområder som igjen fører til lavere kondisjon som videre fører til færre kalver født og lavere slaktevekter.

Begge hyttene har «staller» som kanskje benyttes i villreinjakta og resten av året fungerer som uthus. Vi kan ikke se at det er lagt opp til dofasilitet på 7-bua. Ved å innarbeide bruksarealet av stallen på til hytta så har man økt bruksarealet til den nye hytta. Samtidig så har man tatt bort stallen som antakelig har fungert som et uthus og bruksareal. Vi forutsetter at dofasiliteter dekkes av det omsøkte bruksarealet på 34,6 m² for 7-bua. Bøndenesbua har en «stall» separat fra dispensasjonssøknaden og ut ifra plantegningene ser det ut som at stallen brukes som et uthus da dette egentlig mangler i hytta. Det er også mulig ved innføring av køyesenger at antall sengeplasser økes med én. Selve Bøndenesbua blir ikke større, men de omsøker et tilbygg for plassering av dofasilitet. Jaktbua vil fortsatt være av en beskjedent størrelse.

Kommunen må vurdere om «7-bua» og «Bøndenesbua» kan samlokaliseres i et annet område og utenfor der det vil forstyrre et villreintrekk. Tiltaket vil berøre naturmangfold ved at forstyrrelse av villrein vil kunne øke, og tiltaket må selvfølgelig vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12. Samlet belastning (§ 10) og avbøtende tiltak som tid på året bygget skal settes opp og alternativ plassering (§ 12) er høyst relevant å vurdere i denne saken. Vi anbefaler at kommunen involverer Villreinsenteret når det kommer til alternativ plassering.

Forslag til vedtak

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Snøhetta villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Snøhetta er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Villreinen i Snøhetta har utfordringer med produksjon og arealbruk. I april 2022 ble den første tilstandsklassifiseringen av de 10 nasjonale villreinområdene ferdigstilt. Snøhetta, sammen med fem andre områder, ble klassifisert som dårlig.

Begge hyttene ligger innenfor Snøhetta villreinområde. Det er jakt- og fiskebuer som opprinnelig var små og med den hensikt å fangste i høyfjellet. Det er derfor naturlig at jakthyttene ligger i trekkveier for villreinen. Samtidig så må vi erkjenne at bruken av fjellet og bruken av jakthyttene har endret seg fra tiden de ble bygd og at i dag i større grad brukes som fritidsboliger. Totalt er det 11 tinglyste eiere fordelt på disse to hyttene, og potensielt 11 familier som skal benytte seg av hyttene. Antall sengeplasser tilsier ikke at alle kan være der samtidig, men at hyttene brukes på omgang. Dette sammen med en standardheving vil føre til økt bruk av området over tid og besøk over lengre tidsrom når man først er der. På vinterstid brukes traseen via Snøfjellstønna som ankomstvei.

Den økte aktiviteten kan føre til at trekket som går rett forbi hyttene på Åmotsdalsryggen blir forstyrret og at villreinen unnviker området. Unnvikelse fører til mindre beitetid og mindre tilgang til andre beiteområder som igjen fører til lavere kondisjon som videre fører til færre kalver født og lavere slaktevekter.

Nemnda forutsetter at dofasiliteter dekkes av det omsøkte bruksarealet på 34,6 m² for 7-bua.

Kommunen må vurdere om «7-bua» og «Bøndenesbua» kan samlokaliseres i et annet område og utenfor der det vil forstyrre et villreintrekk. Tiltaket vil berøre naturmangfold ved at forstyrrelse av villrein vil kunne

øke, og tiltaket må selvfølgelig vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12. Samlet belastning (§ 10) og avbøtende tiltak som tid på året bygget skal settes opp og alternativ plassering (§ 12) er høyst relevant å vurdere i denne saken. Vi anbefaler at kommunen involverer Villreinsenteret når det kommer til alternativ plassering av hyttene.

Behandling

Området inneholder alle tre faktorene for villreinen som beite-, trekk- og kalvingsområde. Endringene må begynne allerede nå.

Vedtaket kan være mer direkte.

Kan godta restaurering, men ikke nybygging. Ved nybygging bør de flyttes og samlokaliseres.

Tidspunktene for søknadene kommer på et uheldig tidspunkt mtp. at tiltaksplanen er under oppseiling. Flytting av problematiske hytter kan fort bli et tema i tiltaksplanen også.

Forslag til tillegg:

Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18) beskriver hvordan utbygging og oppdeling av naturareal er den viktigste årsaken til den negative utviklingen for villreinen. Meldinga er tydelig på at det er behov for en helhetlig og restriktiv arealforvaltning for å forbedre tilstanden til villreinområdene. Sakene må vurderes som en oppføring av nye fritidsboliger da de erstattes i sin helhet. Det skal være en høy terskel for nye inngrep i villreinområdene ifølge de Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, som villreinnemnda mener at disse tiltakene kvalifiserer til. Villreinnemnda er sterkt kritisk til at nye hytter bygges opp i et så viktig område for villrein.

Villreinnemnda mener at hyttene må flyttes om de skal bygges opp som nye. Kommunen må derfor vurdere og undersøke muligheten for å flytte fritidsboligene til et annet sted hvor de kommer mindre i konflikt med villreinens meget viktige beite-, kalvings- og trekkområder. Vi råder at kommunen ber Norsk villreinsenter om faglig råd knyttet til alternative områder.

Forslag til vedtak inntil siste avsnitt som erstattes med forslag til tillegg – enstemmig.

Vedtak

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Snøhetta villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Snøhetta er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Villreinen i Snøhetta har utfordringer med produksjon og arealbruk. I april 2022 ble den første tilstandsklassifiseringen av de 10 nasjonale villreinområdene ferdigstilt. Snøhetta, sammen med fem andre områder, ble klassifisert som dårlig.

Begge hyttene ligger innenfor Snøhetta villreinområde. Det er jakt- og fiskebuer som opprinnelig var små og med den hensikt å fangste i høyfjellet. Det er derfor naturlig at jakthyttene ligger i trekkveier for villreinen. Samtidig så må vi erkjenne at bruken av fjellet og bruken av jakthyttene har endret seg fra tiden de ble bygd og at i dag i større grad brukes som fritidsboliger. Totalt er det 11 tinglyste eiere fordelt på disse to hyttene, og potensielt 11 familier som skal benytte seg av hyttene. Antall sengeplasser tilsier ikke at alle kan være der samtidig, men at hyttene brukes på omgang. Dette sammen med en standardheving vil føre til økt bruk av området over tid og besøk over lengre

tidsrom når man først er der. På vinterstid brukes traseen via Snøfjellstønna som ankomstvei.

Den økte aktiviteten kan føre til at trekket som går rett forbi hyttene på Åmotsdalsryggen blir forstyrret og at villreinen unnviker området. Unnvikelse fører til mindre beitetid og mindre tilgang til andre beiteområder som igjen fører til lavere kondisjon som videre fører til færre kalver født og lavere slaktevekter.

Nemnda forutsetter at dofasiliteter dekkes av det omsøkte bruksarealet på 34,6 m² for 7-bua.

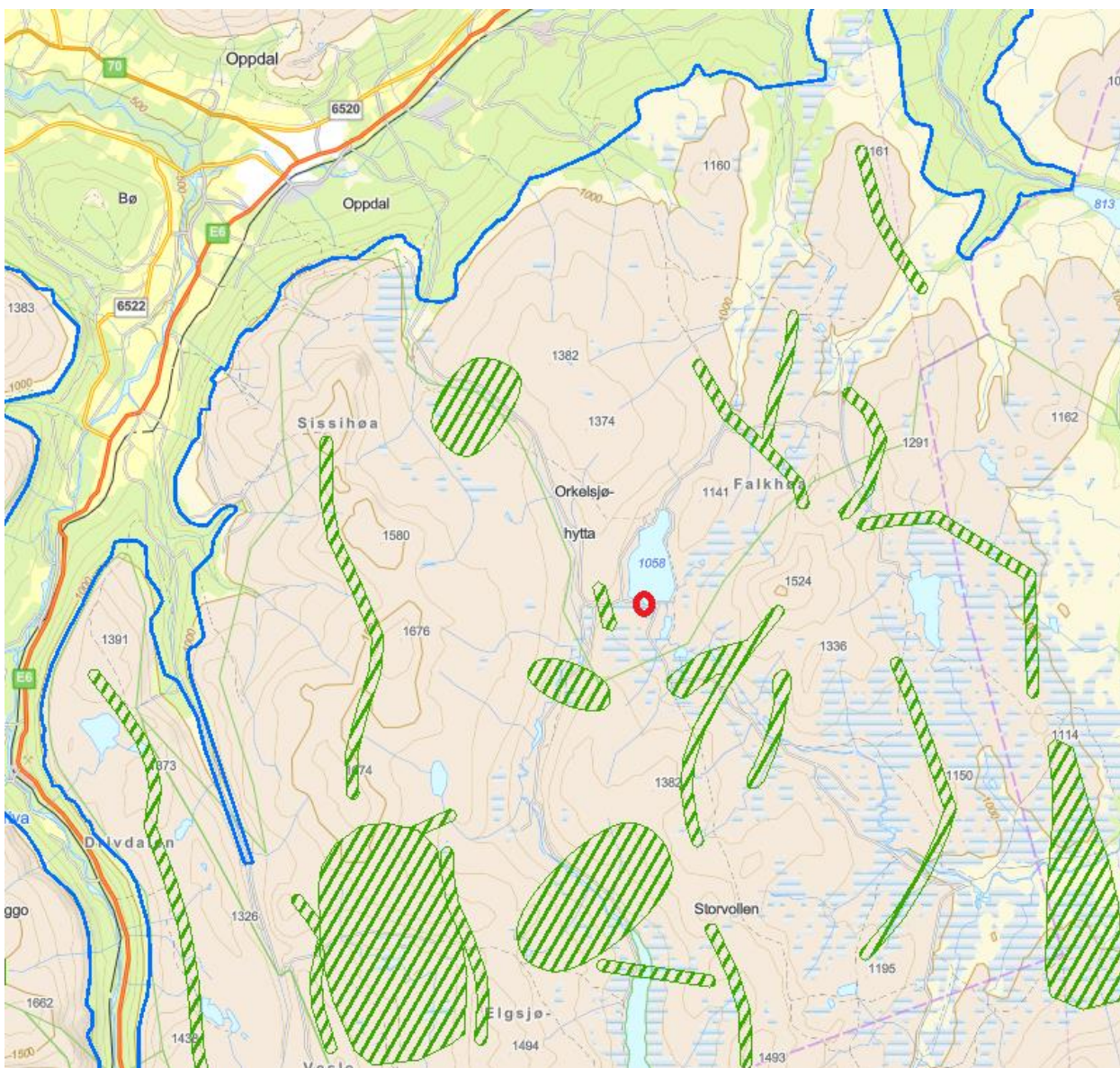
Stortingsmelding om villrein (Meld. St. 18) beskriver hvordan utbygging og oppdeling av naturareal er den viktigste årsaken til den negative utviklingen for villreinen. Meldinga er tydelig på at det er behov for en helhetlig og restriktiv arealforvaltning for å forbedre tilstanden til villreinområdene. Sakene må vurderes som en oppføring av nye fritidsboliger da de erstattes i sin helhet. Det skal være en høy terskel for nye inngrep i villreinområdene ifølge de Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, som villreinnemnda mener at disse tiltakene kvalifiserer til. Villreinnemnda er sterkt kritisk til at nye hytter bygges opp i et så viktig område for villrein.

Villreinnemnda mener at hyttene må flyttes om de skal bygges opp som nye. Kommunen må derfor vurdere og undersøke muligheten for å flytte fritidsboligene til et annet sted hvor de kommer mindre i konflikt med villreinens meget viktige beite-, kalvings- og trekkområder. Vi råder at kommunen ber Norsk villreinsenter om faglig råd knyttet til alternative områder.

13-2025 – Høring – Oppføring av tilbygg på fritidsbolig - 356/1/90, Oppdal kommune

Saksopplysninger

Det søkes om dispensasjon fra andre strekpunkt i KPA § 2.4.5 om at utvidelse av bebyggelse ikke skal komme nærmere vatnet enn bygning som inngår i FKB, da eksisterende hytte ligger nærmere enn 50 meter fra vatnet. Det planlegges et tilbygg på 13,5m² etter ønske om utvidelse av kjøkken og bad.

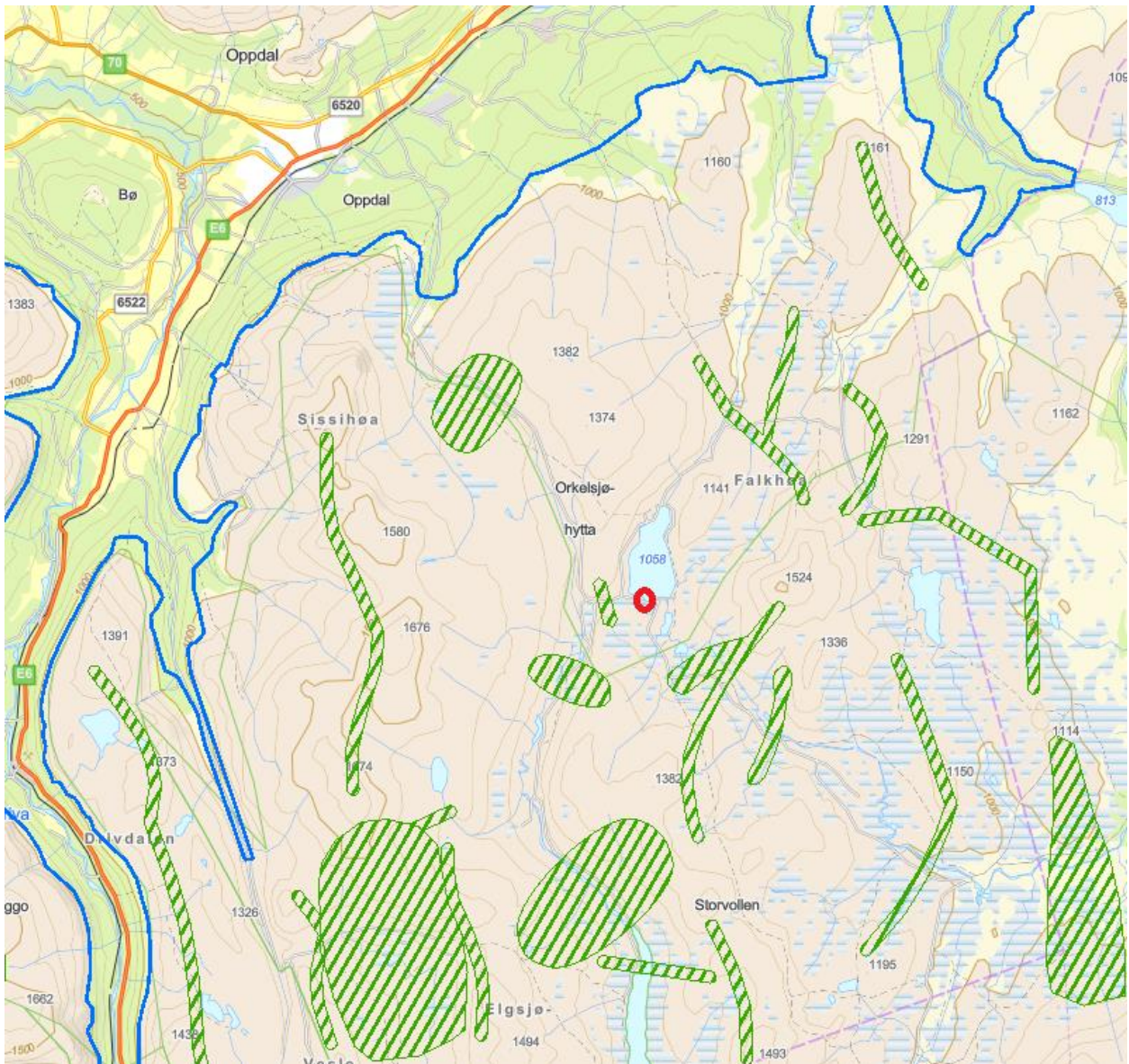
Figur 8. Kart over tiltakets plassering i Knutshø villereinområde med trekkområder i grønn skraver.

Området er regulert i kommuneplanens arealdel under 2.4.5 LNF-områder for spredt fritidsbebyggelse ved Orkelsjøen. Innenfor område LFS1-LFS4 tillates tiltak dersom bebyggelse (herunder tilbygg) er tilpasset den eksisterende bebyggelsen og terrenget. Maksimalt tillatt bebyggt areal for planområdet er 75m². Det planlagte tilbygget vil føre til en økning i BYA fra 55m² til 68,5m².

Informasjon fra søker:

Det planlegges et tilbygg på 13,5m² etter ønske om utvidelse av kjøkken og bad. Tiltaket medfører ikke økning i antall sengeplasser, og vil således ikke medføre økning i antall personer som bruker hytta sammenliknet med dagens bruk. Den planlagte arealøkningen vitner om at hensikten ikke er å maksimere tillatt arealbruk, men kun tilfredsstille de faktiske behov. Et eventuelt tilbygg mot vest ville ikke utløst søknad om dispensasjon fra KPA § 2.4.5, men det er vurdert at et tilbygg mot nord vil være mest hensiktsmessig ut fra eksisterende plantegning og romfordeling.

Villreinens bruk av området

Figur 9. Tiltakets plassering (rød sirkel) i Knutshø villreinområde med trekkområder i grønn skravur.

Vurdering

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Knutshø er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal

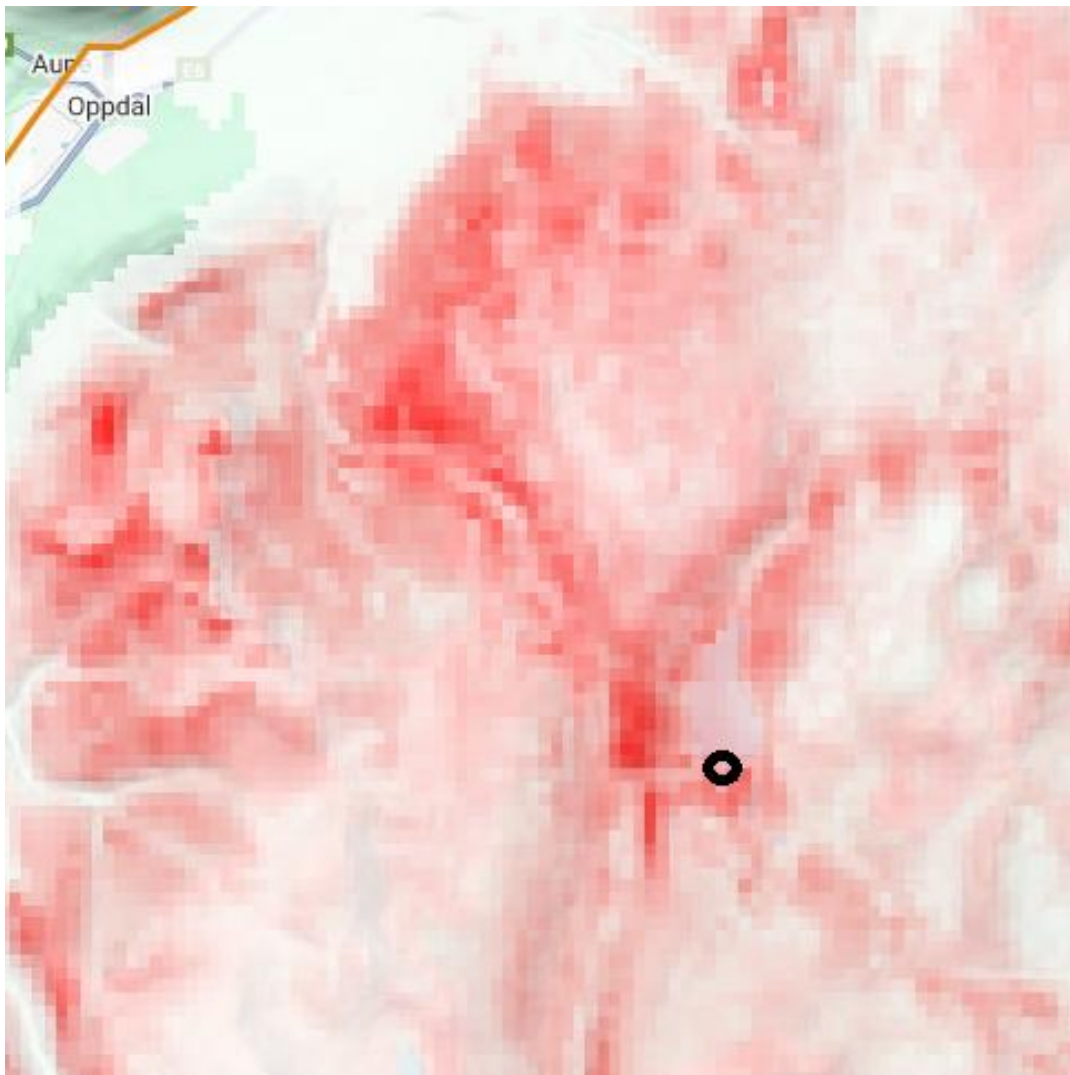
lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Den samlede negative belastningen fra menneskelige forstyrrelser på villrein i Knutshø villreinområde vurderes som stor. Den påvirker allerede i dag reinens muligheter til å utnytte beiteene, og dette bidrar til lave kondisjonsparametere. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde som ikke har godkjent tilstand (dårlig) etter kvalitetsnormen.

Tilbygget som er omsøkt ligger i Knutshø villreinområde. Hytta er en av mange (over 70) i rundt Orkelsjøen, som ligger nokså sentralt i villreinområdet. Tilbygget er i tråd med retningslinjene i kommuneplanens arealdel (2.4.5), og det er plasseringen av tilbygget som utløser en dispensasjonssøknad i dette tilfellet. Likevel kan nemnda i kraft av sin rolle som villreinens ombud kommentere flere sider av saken.

Sekretariatet enige i søkers poeng om at den planlagte arealøkningen virker til å skulle tilfredsstille de faktiske behov og ikke for å maksimere den tillatte arealbruken. I dette tilfellet er det søkt om det som i praksis er en standardheving. Selv det allerede pågår utstrakt menneskelig aktivitet må dette legges til grunn at dispensasjon vil gi en ulempe for hensynene som skal ivaretas i området. Tiltaket i seg selv gjør ikke at nasjonale hensyn til villrein blir vesentlig tilsidesatt. Den samlede belastningen av ytterligere utvidelser og arealbruk for de over 70 hyttene ved Orkelsjøen vil være betydelig negativt for villreinen.

Det vurderes som viktig å legge vekt på det økende presset som villreinen i Knutshø står ovenfor, gjennom blant annet nedbygging og fragmentering av leveområder og økt ferdsel. Det aktuelle tiltaket er lite i seg selv, men det er nødvendig å se på den samlede effekten av mange små inngrep. Med bakgrunn i dette vurderes det som nødvendig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av bygninger i området, og spesielt utbygging som tilrettelegger for økt overnattingskapasitet og en betydelig standardheving i fritidsboliger. Det menneskelige fotavtrykket i områdene rundt Orkelsjøen er, slik illustrert på kartet i figur 10, allerede betydelig med dagens aktivitet.

Nemnda ser oftere en argumentasjon i dispensasjonssøknadene om at tiltaket ikke fører til en økning i antall sengeplasser. Det er godt utgangspunkt for en villreinvennlig arealbruk, og det kan være et resultat av at nemnda i sine tidligere uttalelser har vært tydelige på det temaet. Like viktig er temaet med standardheving. Standardheving på hytter gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. Ut fra villreinhensyn er det derfor ikke ønskelig med oppgradering av lav-standard hytter til høy-standard, i særlig grad når dette skjer gjennom dispensasjoner som vil få presedensvirkning for et større område. Samtidig si vil vi ikke si tiltaket medfører en betydelig standardheving.

Figur 10. Kartet viser områder på vinterstid med menneskelige aktiviteter og infrastruktur som unngås av rein i områder som ellers har et godt potensial for utnyttelse av villrein. De statistiske estimatene er basert på en lang liste med data over infrastruktur og menneskelige aktiviteter. Svart flekk markerer hvor tiltakets plassering. Kartet er hentet fra nettapplikasjonen *renewablereindeer_gis* (*earthengine.app*).

Det vurderes som positivt at en eventuell byggeperiode legges utenom 1. april til 30. juni.

Forslag til vedtak

Forslag 1:

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Knutshø er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Den samlede negative belastningen fra menneskelige forstyrrelser på villrein i Knutshø villreinområde vurderes som stor. Den påvirker allerede i dag reinens muligheter til å utnytte beitene, og dette bidrar til lave kondisjonsparametere. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde som ikke har godkjent tilstand (dårlig) etter kvalitetsnormen.

Selv om tilbygget er i tråd med retningslinjene i kommuneplanens arealdel må

dispensasjonsvurderingen ta utgangspunkt i den oppdaterte kunnskapen som foreligger i dag sammenlignet med kunnskapen som forelå ved områdereguleringen av LNF-området rundt Store Orkelsjø. Det tilkommet ny kunnskap gjennom kvalitetsnormen for villreinen som sier at det lyser rødt for Knutshø villreinområdet. Det foreligger flere faglige vurderinger som tilsier at selv små inngrep kan få store konsekvenser. Det er samlet sett over 70 hytter rundt Orkelsjøen og standardheving på hytter gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. Ut fra villreinhensyn er det derfor ikke ønskelig med oppgradering av lav-standard hytter til høy-standard, i særlig grad når dette skjer gjennom dispensasjoner som vil få presedensvirkning for et større område. Villreinnemnda fraråder at kommunen innvilger en dispensasjon for tiltaket.

Forslag 2:

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Knutshø er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Den samlede negative belastningen fra menneskelige forstyrrelser på villrein i Knutshø villreinområde vurderes som stor. Den påvirker allerede i dag reinens muligheter til å utnytte beitene, og dette bidrar til lave kondisjonsparametere. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde som ikke har godkjent tilstand (dårlig) etter kvalitetsnormen.

Det vurderes som viktig å legge vekt på det økende presset som villreinen i Knutshø står ovenfor, gjennom blant annet nedbygging og fragmentering av leveområder og økt ferdsel. Det aktuelle tiltaket er lite i seg selv, men det er nødvendig å se på den samlede effekten av mange små inngrep. Med bakgrunn i dette vurderes det som nødvendig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av bygninger i området, og spesielt utbygging som tilrettelegger for økt overnattingskapasitet og en betydelig standardheving i fritidsboliger.

Samtidig så vurderer villreinnemnda at tiltaket slik det er planlagt ikke medfører en betydelig standardheving. Nemnda stiller seg bak kommunen om å være positive til at søknaden innvilges. Nemnda vurderer det som positivt at en eventuell byggeperiode legges utenom 1. april til 30. juni.

Behandling

Arealplanen for kommunen skal revideres – signaleffekt.

Tiltaket vurderes til å gi presedens. Det er veldig mange hytter i området og potensialet er mye byggevirksomhet er stort. Tydelig på at det er kun aktuelt med forslag 1.

Nemnda er enstemmige for forslag 1 om å fraråde.

Vedtak

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Knutshø er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Den

samlede negative belastningen fra menneskelige forstyrrelser på villrein i Knutshø villreinområde vurderes som stor. Den påvirker allerede i dag reinens muligheter til å utnytte beitemarkene, og dette bidrar til lave kondisjonsparametere. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde som ikke har godkjent tilstand (dårlig) etter kvalitetsnormen.

Selv om tilbygget er i tråd med retningslinjene i kommuneplanens arealdel må dispensasjonsvurderingen ta utgangspunkt i den oppdaterte kunnskapen som foreligger i dag sammenlignet med kunnskapen som forelå ved områdereguleringen av LNF-området rundt Store Orkelsjø. Det tilkommet ny kunnskap gjennom kvalitetsnormen for villreinen som sier at det lyser rødt for Knutshø villreinområdet. Det foreligger flere faglige vurderinger som tilsier at selv små inngrep kan få store konsekvenser. Det er samlet sett over 70 hytter rundt Orkelsjøen og standardheving på hytter gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. Ut fra villreinhensyn er det derfor ikke ønskelig med oppgradering av lav-standard hytter til høy-standard, i særlig grad når dette skjer gjennom dispensasjoner som vil få presedensvirkning for et større område. Villreinnemnda fraråder at kommunen innvilger en dispensasjon for tiltaket.

14-2025 – Høring – Dispensasjon – Motorferdsel i Fokstugu LVO – Lesja kommune

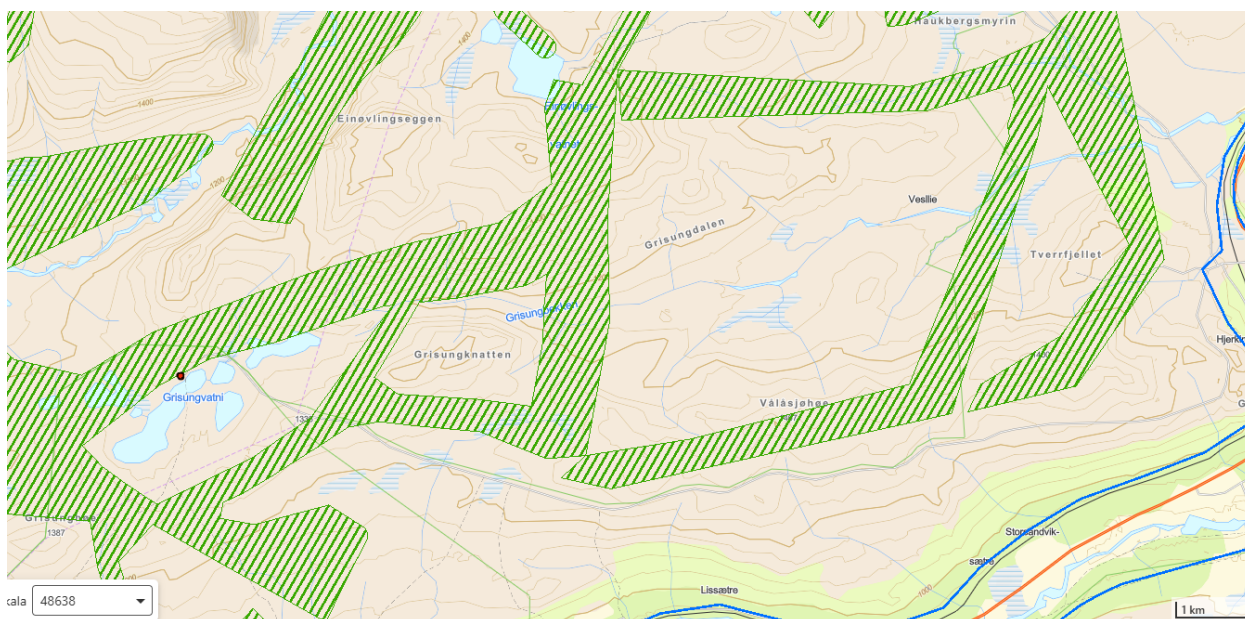
Saksopplysninger

John Magne Skaalgaard søker om motorferdsel på barmark med traktor og tilhenger til GID 156/1/370. Behovet er knyttet til renovasjon av bua, og det er anslått behov for opptil 4 t/r med traktor og tilhenger. Det er også lagt opp til å frakte ut material fra andre tiltak i nærområde. Søknaden er over to år for å tilpasse ferdsel etter værforhold.

Slik sekretariatet tolker søknaden så skal det kjøres via Hjerkin og Vålåsjøhøvegen til enden og deretter videre med et kjørespor på om lag 600 meter til hytta ved Buetjønne.

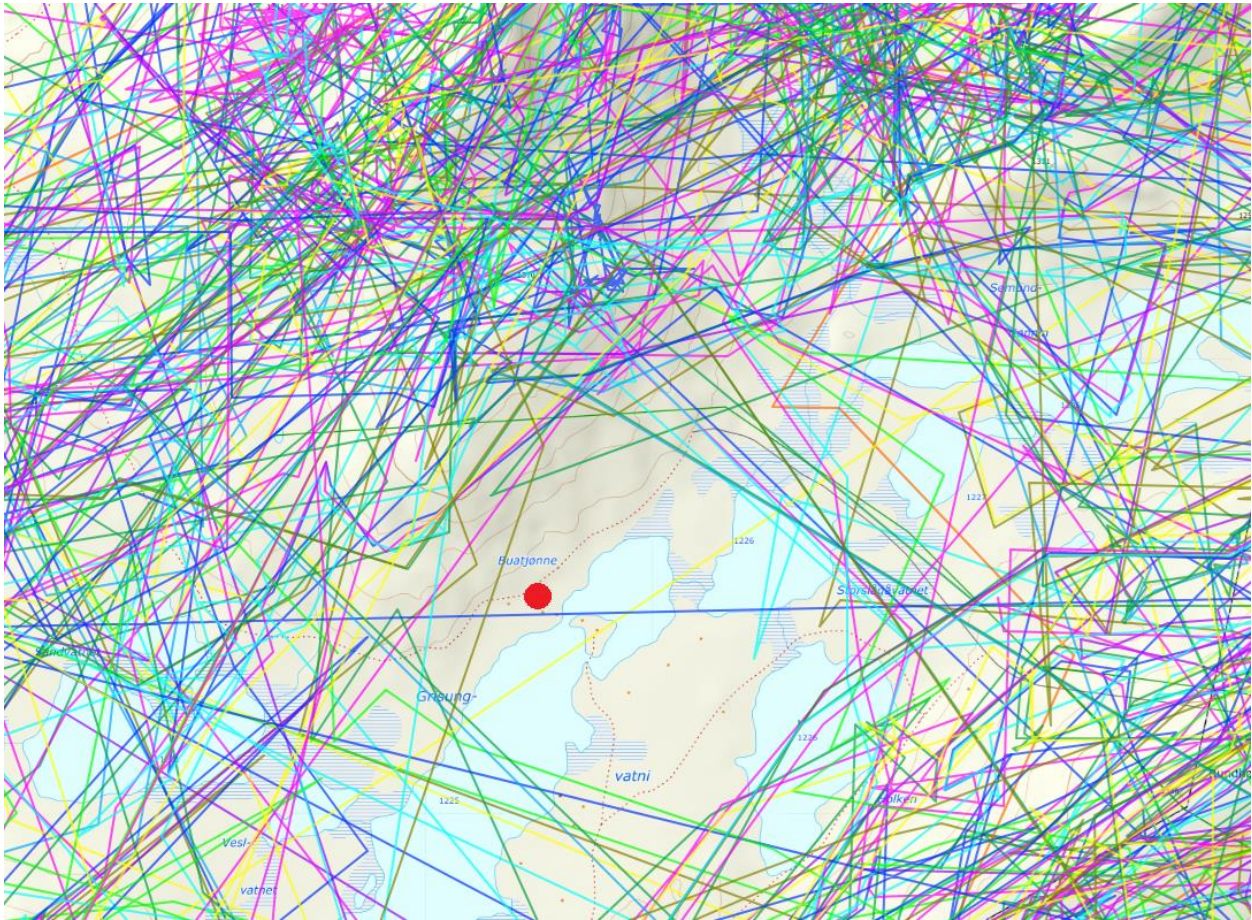
Villreinens bruk av området

Hytta ligger i Snøhetta villreinområde. Området brukes av villrein hele året og den ligger helt inntil et viktig trekkområde (figur 11).

Figur 11. Viser Vålåsjøhøvegen fra Hjerkin til området hvor hytta ligger (rød firkant) og trekkområder (grønn skraver).

Området Gardsenden – Grisunghøe – Vålåsjøhøe er et randområde som er hyppig brukt av bukk på vårbeite. Videre vestover strekker kalvings- og oppvekstområdet «Sørhella-Skamsdalen-Grøndalen» seg, dette er også et viktig vårbeite for bukk.

Figur 12. Viser hytta sin plassering (rød prikk) og merkedata fra forrige merkeprosjekt i Snøhetta. Hentet fra dyreposisjoner.no.

Vurdering

Det er uklart ut ifra søknaden og oversendelsesbrevet fra Lesja kommune om hvilke tiltak som skal utføres på hytta. Det er beskrevet renovasjon og restaurering, men ikke i hvilken grad. Vi vet derfor ikke om det er en større restaurering eller nødvendig vedlikehold. Vedlikehold skal ikke føre til at bygningene endrer størrelse, fasade eller karakter, men er nødvendig arbeid for å hindre forfall på grunn av jevn og normal slitasje.

Vålåsjøvegen ligger både i Hjerkin LVO m/BV og i Fokstugu LVO. I Fokstugu LVO er det motorferdseloven m forskrifter som gjelder og kun kommunen som behandler søknader. Også kjøring på barmark på kjørespor. Nasjonalparkstyret vil derfor uttale seg om den delen av søknaden som vil måtte omfatte Hjerkin LVO m/BV. Her har de lang erfaring med forvaltning av motorferdsel i verneområdene og det er naturlig at nemnda viser til deres kommende uttalelse. I Forskrift om vern av Hjerkin landskapsvernområde med biotopvern, Dovre og Lesja, § 9, bokstav d, sier at:
«nødvendig motorferdsel på Vålåsjøhøvegen og Snøheimvegen for transport av ved, varer og utstyr, materialer til byggearbeid og vedlikehold på buer og hytter etter nærmere retningslinjer i forvaltningsplanen.»

Kommunen bør sette begrensninger i tillatelsen om at det ikke bør kjøres før 15. juni og ikke etter 1. oktober. Området er viktig for villreinen underveis i villreinjakta og det er viktig at tillatelsen ikke brukes som en anledning til å frakte folk, utstyr eller slakt i forbindelse med jakta.

Forslag til vedtak

Det er uklart ut ifra søknaden og oversendelsesbrevet fra Lesja kommune om hvilke tiltak som skal utføres på hytta. Det er beskrevet renovasjon og restaurering, men ikke i hvilken grad. Vi vet derfor ikke om det er en større restaurering eller nødvendig vedlikehold. Vedlikehold skal ikke føre til at bygningene endrer størrelse, fasade eller karakter, men er nødvendig arbeid for å hindre forfall på grunn av jevn og normal slitasje.

Kommunen bør sette begrensninger i tillatelsen om at det ikke bør kjøres før 15. juni og ikke etter 1. oktober. Området er viktig for villreinen underveis i villreinjakta og det er viktig at tillatelsen ikke brukes som en anledning til å frakte folk, utstyr eller slakt i forbindelse med jakta.

Behandling

Mye restriksjoner for bruk av veien i dag. Mtp. at tillatelsen potensielt skal gå over to år, så kan perioden innskrenkes fra 15. juni til 15. august.

Støtter opprinnelig forslag.

Det er krav til hva søknader bør inneholde av informasjon. Søknader som ikke er godt nok opplyst bør sendes i retur.

Forslag 1:

15. juni – 15. august – 3 stemmer

Forslag 2:

15. juni – 1. oktober – 7 stemmer

Vedtak

Det er uklart ut ifra søknaden og oversendelsesbrevet fra Lesja kommune om hvilke tiltak som skal utføres på hytta. Det er beskrevet renovasjon og restaurering, men ikke i hvilken grad. Vi vet derfor ikke om det er en større restaurering eller nødvendig vedlikehold. Vedlikehold skal ikke føre til at bygningene endrer størrelse, fasade eller karakter, men er nødvendig arbeid for å hindre forfall på grunn av jevn og normal slitasje.

Kommunen bør sette begrensninger i tillatelsen om at det ikke bør kjøres før 15. juni og ikke etter 1. oktober. Området er viktig for villreinen underveis i villreinjakta og det er viktig at tillatelsen ikke brukes som en anledning til å frakte folk, utstyr eller slakt i forbindelse med jakta.

Vedtaket ble fattet med 7 stemmer mot 3.

15-2025 – Høring – Dispensasjon til riving og oppføring av ny fritidsbolig ved Orkelsjøen, Oppdal kommune

Saksopplysninger

Oppdal kommune har mottatt ny søknad om rivning og oppføring av ny fritidsbolig (gnr/bnr 356/1/7) samt søknad om dispensasjon fra kommuneplans arealdel §2.4.5. Den nye søknaden viser fritidsboligen plassert på dagens fotavtrykk noe som gir vesentlig mindre ulempe sammenlignet med første søknad der hytte hadde ny plassering, kommune er positiv til tiltaket og ønsker å gi dispensasjon fra KPP §2.4.5.

Dette er den samme fritidsboligen som ble omsøkt revet, flyttet og oppført på nytt ved Orkelsjøen i sak 29-2024. Nemnda frarådet at den ble revet, flyttet og bygd opp på nytt i sak 29-2024 og anbefalte at hytta ble bygd opp på samme sted med samme dimensjoner. Kommunen valgte å gi dispensasjon på tross av frarådingen og da valgte nemnda (samt Statsforvalteren i Trøndelag) å påklage denne avgjørelsen i sak 37-2024. Klagene ble ikke tatt i følge i møtebehandling den 27. august 2024. Statsforvalteren i Nordland ble oppnevnt til settestatsforvalter og ga villreinnemnda sammen med Statsforvalteren i Trøndelag medhold i klagen. De peker på at vilkårene etter plan- og bygningsloven § 19-2 ikke var oppfylt. Kommunens vedtak om å innvilge dispensasjon ble endret til avslag.

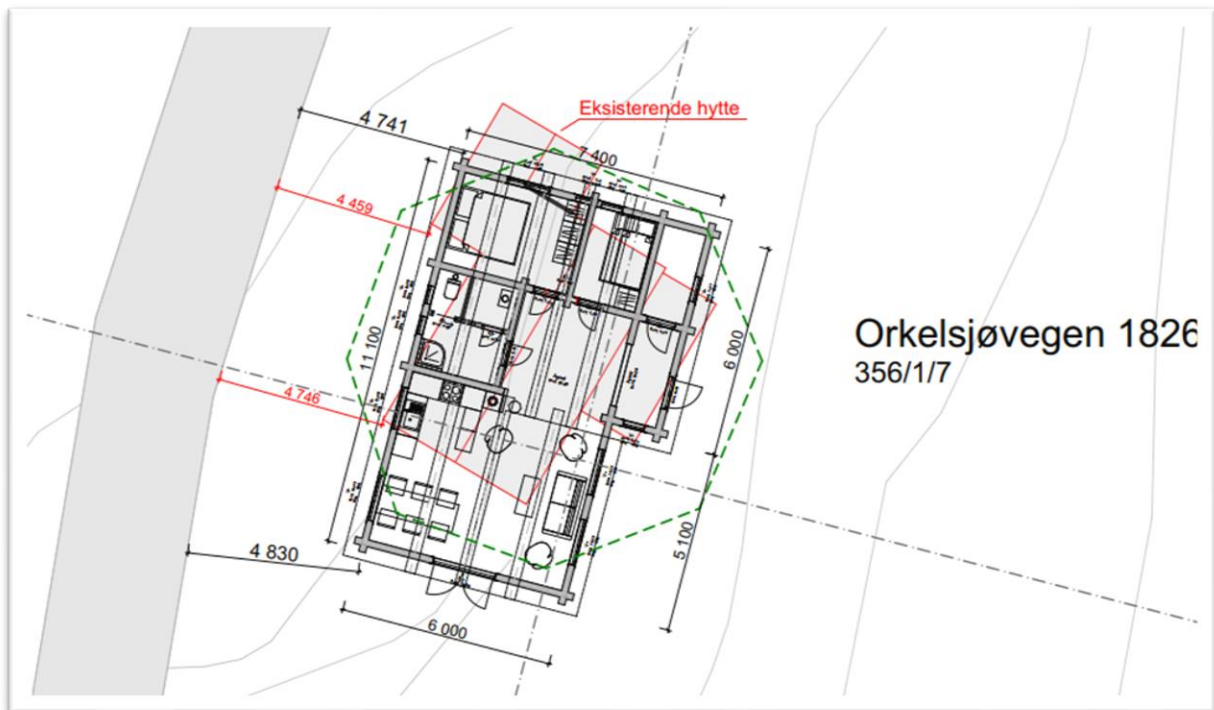
Nå er fritidsboligen på nytt omsøkt revet og at den skal oppføres på nytt, men på samme sted. Informasjon fra søker:

«Ny hytte er utformet på de samme prinsippene som eksisterende hytte, med tilnærmet samme møneretning, inngangssituasjon og romfordeling. Dette bidrar til å bevare det eksisterende landskapsbildet. På grunn av at eksisterende hytte ofte er helt nedsnødd vinterstid er møneretningen på ny hytte vridd noe sørover i håp om at snøen skal legge seg annerledes.

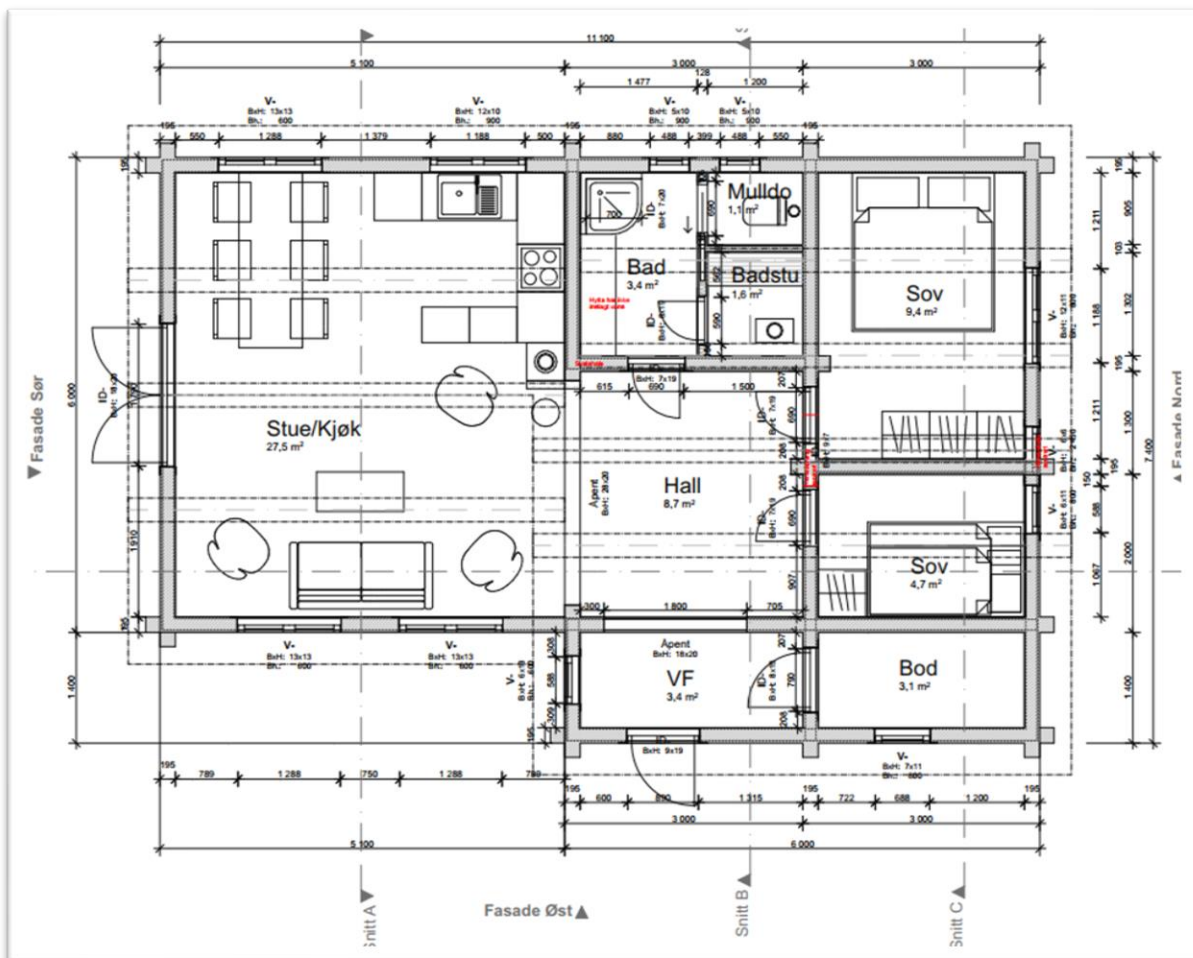
Ny hytte blir litt større en gammel hytte, den er derfor forsøkt plassert slik at det utløses minst mulig nye terrenginngrep. Størsteparten av ny hytte plasseres der eksisterende hytte står, og terrenget allerede er tilrettelagt. Utvidelsen skjer hovedsakelig sørover, der terrenget i dag er tilnærmet flatt og behovet for terrenginngrep blir minst.

Til forskjell fra eksisterende hyttes takpapp, vil ny hytte bli oppført med torvtak. Torvtak krever en spesiell oppbygging av taket, hvilket muliggjøres når hytta blir nybygd. Etablering av torvtak på eksisterende hytte er ikke mulig uten å erstatte hele konstruksjonen.»

Det er ikke oppgitt i søknaden hvor stor den eksisterende fritidsbolig er. Ny fritidsbolig har en BYA på 75 m² Den antas å være om lag 52-55 m² etter måling på kart slik at det nye bygget vil være 20 m² større enn det eksisterende. Det er en prosentvis økning på 36 %.

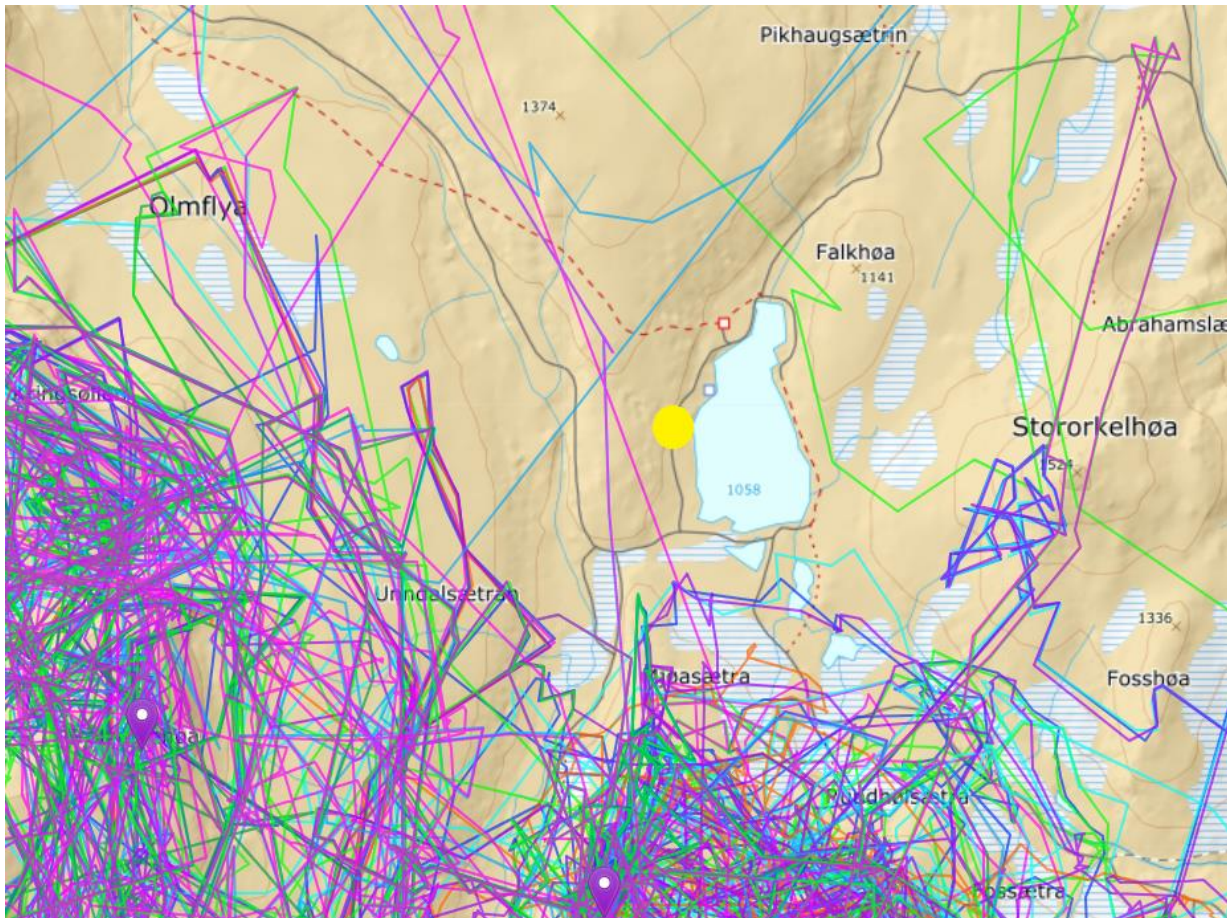
Figur 13. Viser dagens plassering (rødt omriss) og ny plassering av fritidsboligen, samt økningen i bebygd areal.

Figur 14. Planskisse over ny fritidsbolig. Den er lik og av samme areal som i forrige dispensasjonssøknad.

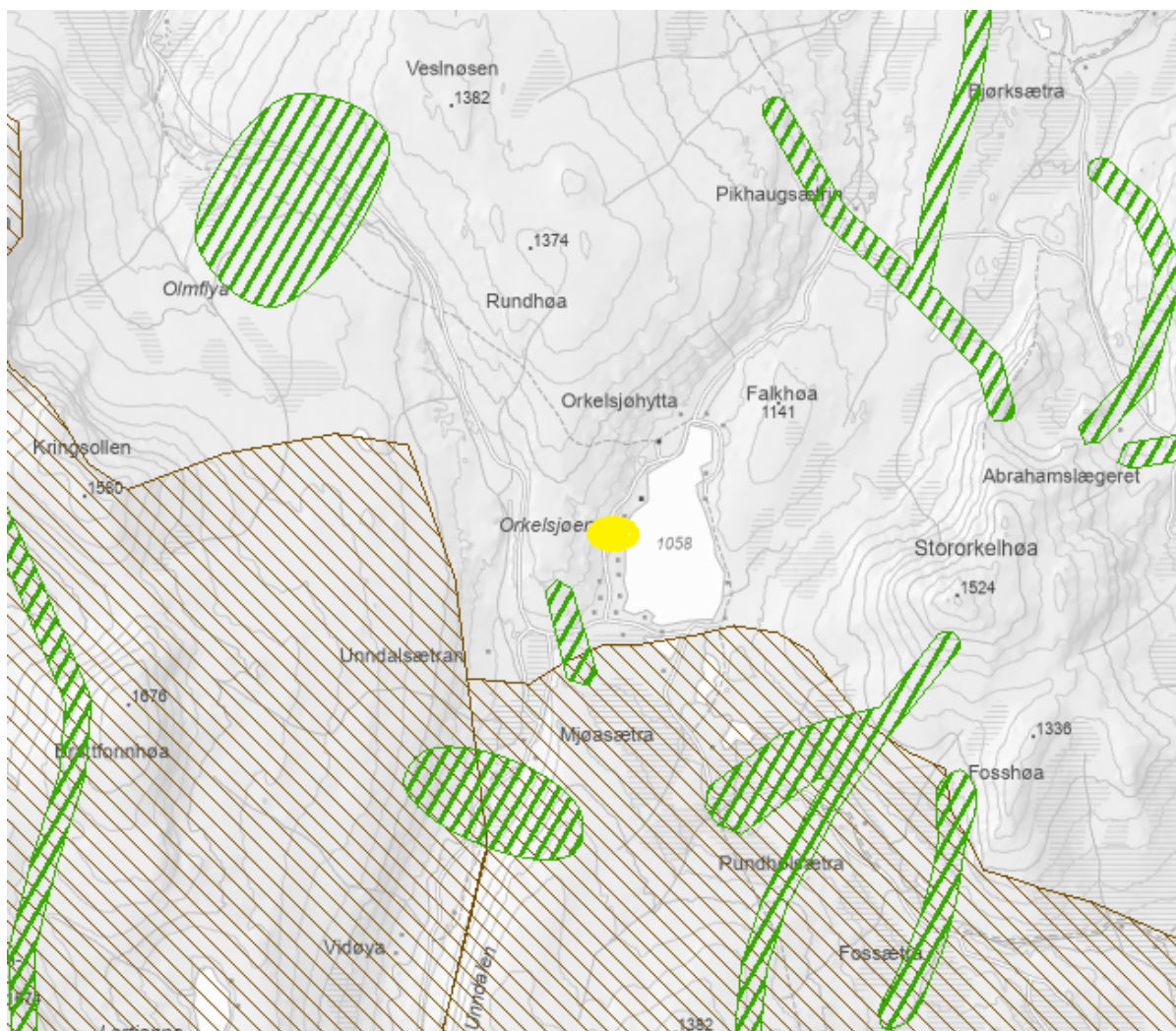
Villreinens bruk av området

Områdene rundt Orkelsjøen er en del av fokusområdene KN10a&b som går på arealunnvikelse og trekkpassasjer. Det er beskrevet at beitet rundt Orkelsjøen er godt, men at villreinen har redusert bruken av disse beitearealene. Det ligger flere hytter ved Orkelsjøen og har vært en økende trafikk i senere tid². Fra forrige merkeprosjekt og gjennom ulike tellinger ser man at området like vest for Orkelsjøen og nord for Orkelsjøen i mindre grad er brukt. Påvirkningsgraden fra Orkelsjøen og veien inn dit er vurdert til å være 50-90 % både sommer, høst og vinter på arealunnvikelse og trekkpassasjer².

Figur 15. Viser GPS-data fra forrige merkeprosjekt. Gul flekk markerer tiltakets plassering. Hentet fra dyreposisjoner.no

² Delnormtreknutshø | Villrein

Figur 16. Kart over kalvingsområder (brun skravur) og trekkpassasjer (grønn skravur). Hentet fra naturbase.no

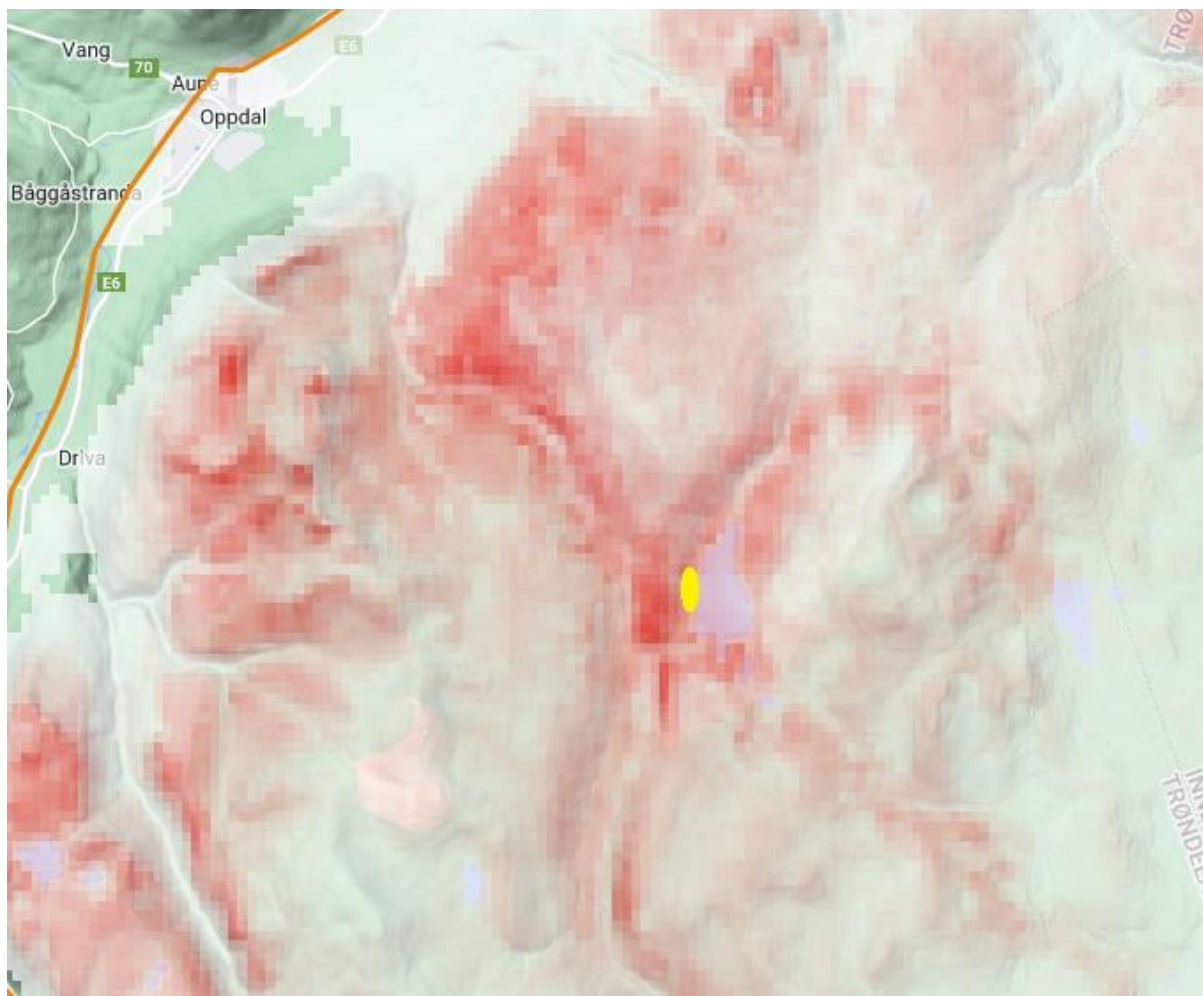
Vurdering

Nemnda var nokså tydelig i sin uttalelse i forrige dispensasjonsøknad: «*Videre vurderer nemnda at det beste for villreinen er om hytta restaureres på samme sted, med samme dimensjoner som dagens hytte har.*» Området er regulert i kommuneplanens arealdel under 2.4.5 LNF-områder for spredt fritidsbebyggelse ved Orkelsjøen. Innenfor område LFS1-LFS4 tillates tiltak for eksisterende enheter opp imot maksimalt 75 m² i bebygd areal pr. enhet.

Standardheving på hytter gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. Ut fra villreinhensyn er det derfor ikke ønskelig med oppgradering av lav-standard hytter til høy-standard, særlig for de hyttene som ligger i eller nær nasjonalt villreinområde. En økning på 20 m² i bebygd areal er å regne som en betydelig økning av bebygd areal. Via har ikke tall på hvor stor økningen av BRA er, men kan gå ut ifra at den forholdsmessig like stor som økningen i BYA.

Etter § 10 i naturmangfoldloven skal «*En påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.*» Tilbygg og utvidelser av fritidsboliger kan tilrettelegge for økt overnattingskapasitet med påfølgende økt ferdsel i fjellområdene. Betydningen av dette tilbygget alene vil ikke være stor, men med tilsvarende praksis for alle fritidsboliger i området, vil den samlede effekten av ferdsel og forstyrrelse av villrein kunne øke betydelig. Nedbygging er en av de største truslene mot villrein, og det er sentralt at man begrenser dette framover for at vi skal klare å ivareta villreinen. En økning på 20 m² er å anses som en vesentlig

økning i bygningsmasse og bruksareal. Det er naturlig å legge til grunn at man med en slik økning i bruksarealet legger til rette for mer bruk av fritidsboligen.

Figur 17. Kartet viser områder med menneskelige aktiviteter og infrastruktur som unngås av rein i områder som ellers har et godt potensial for utnyttelse av villrein. De statistiske estimatene er basert på en lang liste med data over infrastruktur og menneskelige aktiviteter. Gul flekk markerer hvor tiltakets plassering. Kartet er hentet fra nettapplikasjonen *renewablereindeer_gis* (*earthengine.app*).

Forslag til vedtak

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Knutshø er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Den samlede negative belastningen fra menneskelige forstyrrelser på villrein i Knutshø villreinområde vurderes som stor. Den påvirker allerede i dag reinens muligheter til å utnytte beitemene, og dette bidrar til lave kondisjonsparametere. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde som ikke har godkjent tilstand (dårlig) etter kvalitetsnormen.

Det er nå planlagt at fritidsboligen skal bygges opp på samme sted som eksisterende fritidsbolig. Nemnda støtter dette og har videre ingen merknader til hvilken retning bygget skal stå på festet da dette må løses ut ifra hva som er best opp imot lokale værforhold.

Nemnda er kritisk til at det er lagt opp til en betydelig økning i bruksareal. Standardheving på hytter gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. Ut fra villreinhensyn er det derfor ikke ønskelig med oppgradering av lav-standard hytter til høy-standard, i særlig grad når dette skjer gjennom dispensasjoner som vil få presedensvirkning for et større område.

Selv om størrelsen på ny hytte er i tråd med retningslinjene i kommuneplanens arealdel må dispensasjonsvurderingen ta utgangspunkt i den oppdaterte kunnskapen som foreligger i dag sammenlignet med kunnskapen som forelå ved områdereguleringen av LNF-området rundt Store Orkelsjø. Det tilkommet ny kunnskap gjennom kvalitetsnormen for villreinen som sier at det lyser rødt for Knutshø villreinområdet. Det foreligger flere faglige vurderinger som tilsier at selv små inngrep kan få store konsekvenser. Det er samlet sett over 70 hytter rundt Orkelsjøen og standardheving på hytter gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Villreinemnda ber Oppdal kommune avslå dispensasjonssøknaden. Villreinemnda gjentar sin forrige uttalelse om at det beste for villreinen er om fritidsboligen restaureres på samme sted, med samme dimensjoner som dagens fritidsbolig har.

Behandling

Forslaget er på linje med tidligere uttalelser.

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Knutshø er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktafstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Den samlede negative belastningen fra menneskelige forstyrrelser på villrein i Knutshø villreinområde vurderes som stor. Den påvirker allerede i dag reinens muligheter til å utnytte beitene, og dette bidrar til lave kondisjonsparametere. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde som ikke har godkjent tilstand (dårlig) etter kvalitetsnormen.

Det er nå planlagt at fritidsboligen skal bygges opp på samme sted som eksisterende fritidsbolig. Nemnda støtter dette og har videre ingen merknader til hvilken retning bygget skal stå på festet da dette må løses ut ifra hva som er best opp imot lokale værforhold.

Nemnda er kritisk til at det er lagt opp til en betydelig økning i bruksareal. Standardheving på hytter gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. Ut fra villreinhensyn er det derfor ikke ønskelig med oppgradering av lav-standard hytter til høy-standard, i særlig grad når dette skjer gjennom dispensasjoner som vil få presedensvirkning for et større område.

Selv om størrelsen på ny hytte er i tråd med retningslinjene i kommuneplanens arealdel må dispensasjonsvurderingen ta utgangspunkt i den oppdaterte kunnskapen som foreligger i dag sammenlignet med kunnskapen som forelå ved områdereguleringen av LNF-området rundt Store Orkelsjø. Det tilkommet ny kunnskap gjennom kvalitetsnormen for villreinen som sier at det lyser rødt for Knutshø villreinområdet. Det foreligger flere faglige vurderinger som tilsier at selv små

inngrep kan få store konsekvenser. Det er samlet sett over 70 hytter rundt Orkelsjøen og standardheving på hytter gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Villreinnemnda ber Oppdal kommune avslå dispensasjonssøknaden. Villreinnemnda gjentar sin forrige uttalelse om at det beste for villreinen er om fritidsboligen restaureres på samme sted, med samme dimensjoner som dagens fritidsbolig har.

16-2025 – Oppfølging av villreinfond

Saksopplysninger

Det er gjennom kongelig resolusjon pålagt at konsesjonær skal bidra med millonbeløper til ulike villreinfond til blant annet Hardangervidda, Setesdal Ryfylke, Setesdal Austhei, Nordfjella, Knutshø og Snøhetta villreinområder. Det skal opprettes egne styringsgrupper og settes ned mandater for bruken i villreinområdene. Midlene skal komme de berørte villreinbestandene til gode. Det er per dags dato fortsatt ikke satt ned slike styringsgrupper og det er heller ikke utarbeidet mandater. Nemnda etterlyste gjennom brev (datert 21.02.2024) til Energidepartementet og Klima- og miljødepartementet, status for villreinfondene og en fortgang i arbeidet. Brevet er ikke besvart.

Forsinkelsen med utbetalingene gjør at villreinfondene taper seg i verdi for hver dag som går på grunn av inflasjon og ved at man går glipp av renters rente-effekten. Hadde midlene blitt satt på fond umiddelbart etter avgjørelsene i kongelig resolusjon, kunne villreinfondene hatt betydelig mer midler til rådighet inn mot tiltaksprosessene som kommer nå i 2025/2026. Det er i utgangspunktet satt av nokså små summer sammenlignet med den totale negative påvirkningen fra vannkraftutbyggingene og derfor er hver krone i fondene viktig.

Sekretariatet har hatt kontakt med de andre villreinområdene på administrativt nivå, og de stilte seg positiv til å stille seg bak et felles brev om temaet til departementene. Brevet vil da tas opp hos hver enkelt nemnd og eventuelt signeres av leder.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda lager et felles brev for alle villreinområdene hvor det skal opprettes et villreinfond, hvor vi krever at midlene utbetales med renters rente.

Behandling

Viktig å følge opp.

Dette er kompensasjon for vannkraftutbyggingen. Det bør ikke være fond som skal finansiere alle tiltakene i tiltaksplanen. Ikke vinkle brevet for mye mot tiltaksplanprosessen.

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

Villreinnemnda lager et felles brev for alle villreinområdene hvor det skal opprettes et villreinfond, hvor vi krever at midlene utbetales med renters rente.

17-2025 – Uttalelse – Dispensasjon til organisert sykkelturn i Knutshø

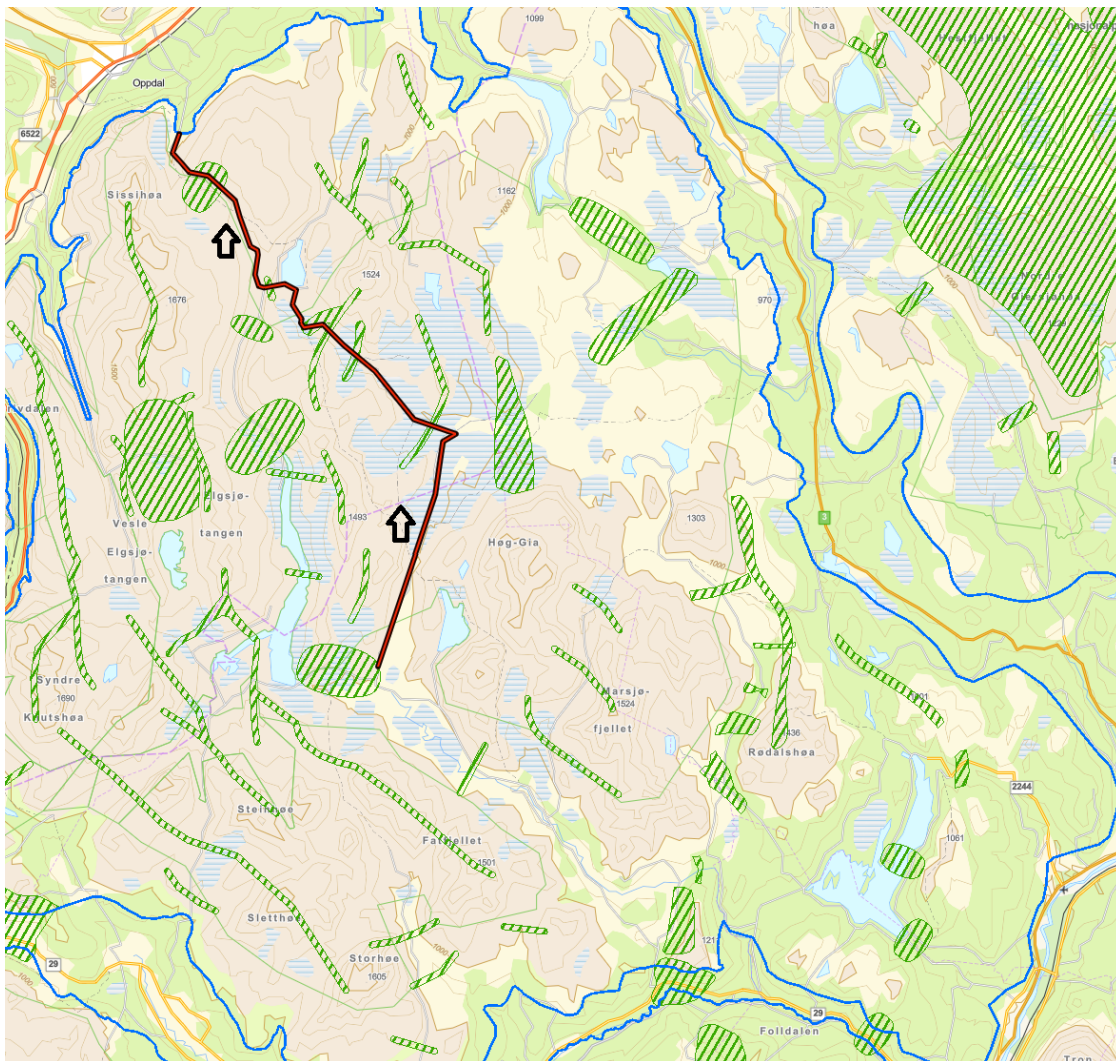
Saksopplysninger

Søknad om tillatelse å arrangere en sykkelturn med inntil 250 deltagere den 06. juli 2025. Turen skal starte i Tolga og er beskrevet som en organisert sykkelturn. Hvor syklister fra 19 forskjellige nasjoner kommer til å oppleve Norge. Søker skriver videre at Einnundalen er et fantastisk område som representerer og viser hvordan gamle gårdsbruk tradisjoner er beholdt i det nye tider.

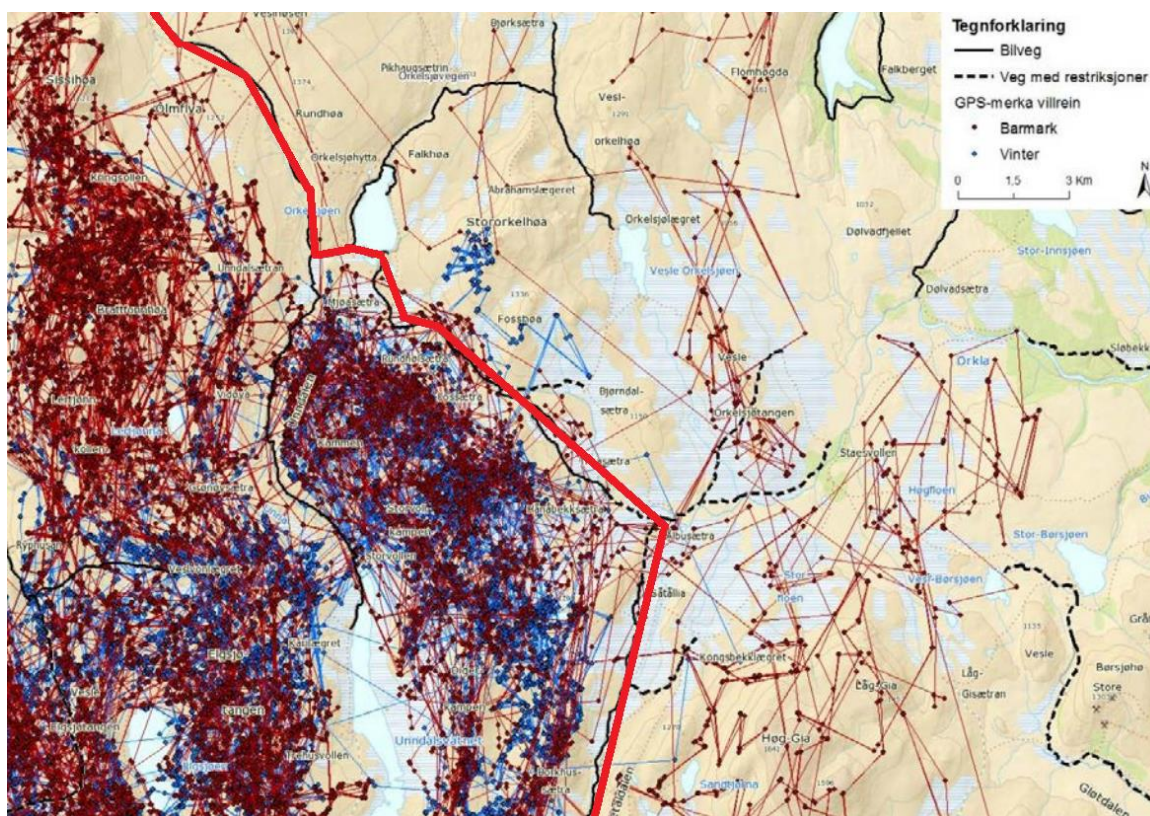
Løypa beskrives slik:

Syklister kommer fra Småbakkan i Einnundalen og sykler på Setaldalens vei mot Orkeldalsvegen. I krysset mellom Setaldalens vei og Orkeldalsvegen tar de til høyre og fortsetter på Orkeldalsvegen mot Orkelsjøen til de kommer til Orkelsjøvegen.

Villreinens bruk av området

Kartet ruten i rødt slik den er beskrevet i søknaden. Piler angir retning for sykkelturen. Grønnskavur angir trekkområder for villrein.

Kartet viser GPS-posisjoner for simler på barmark (røde prikker) under det forrige merkeprosjektet i Knutshø. Omsøkt sykkelrute markert med tykk rød strek. Hentet fra Strand, O., Gundersen, V., Jordhøy, P., Andersen, R., Nerhoel I., Panzacchi, M. & Van Moorter, B. 2015. Villreinens arealbruk i Knutshø. Resultater fra GPS-undersøkelsene. – NINA Rapport 1019. 131 s.

Vurdering

Det er ikke beskrevet hvor løypa går før ankomst Småbakkane i Einunndalen. Dette fordi det er en søknad om organisert ferdsel i verneområdet og da vil vi tro at resten av løypa går utenom verneområdene. Startstedet er beskrevet som Tolga og da kan store deler av turen i teorien gå i villreinens leveområder i Knutshø. Det er snakk om en dagstur tvers gjennom villreinområdet i starten av juli måned. Merkedata fra simlene viser en områdebruk helt inntil og over planlagt løype. Løypa kommer også i konflikt med områdebruk fra Orkelsjøen og mot Oppdal, men spesielt i området Småbakkane som er et av de viktigste nord-sør trekkene. Løypa videre nedover Einunndalen vil også kunne påvirke trekket over veien ved Lisætran. Vi har ikke gode nok data på områdebruken på bukkene, men de antas å ha en større bruk av områdene øst for den planlagt løypa.

Det er ikke gjennomført ferdselsstudier på effektene av sykling så vidt vi kjenner til og det nærmeste man kommer er studiene på de som går. Da viser det seg at over 200 personer per dag fører til en barriereeffekt. Dette er nok ikke overførbart til sykling, men det vil fortsatt være inntil 250 personer som etterlater seg lukt i terrenget. Det skal sykles et langt stykke på en dag og potensialet for å forstyrre veldig mange villrein er til stede. Det er også en aktivitet som gjør det vanskelig å ta hensyn til villrein underveis. Videre legger vi merke til at søker bruker sosiale medier aktivt og har mange «følgere». Gjennomføringen vil kunne ha en uheldig virkning ved å påvirke reisemotivasjonen til flere syklist gjennom denne sårbare naturen. Med bakgrunn i den dårlige tilstanden til Knutshø vil det være reklame som villreinområdet og veinettet ikke trenger.

Forslag til vedtak

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har

derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Knutshø er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Den samlede negative belastningen fra menneskelige forstyrrelser på villrein i Knutshø villreinområde vurderes som stor. Den påvirker allerede i dag reinens muligheter til å utnytte beitene, og dette bidrar til lave kondisjonsparametere. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde som ikke har godkjent tilstand (dårlig) etter kvalitetsnormen.

Den planlagte løypa kommer i konflikt med villreinens sin arealbruk på sommeren. Aktiviteten skal foregå i områder hvor det allerede er betydelig negativ påvirkning av ferdsel på sommeren. Det skal sykles et langt stykke på en dag og potensialet for å forstyrre veldig mange villrein er til stede. Det er også en aktivitet som gjør det vanskelig å ta hensyn til villrein underveis. Videre legger vi merke til at søker bruker sosiale medier aktivt og har mange «følgere». Gjennomføringen vil kunne ha en uheldig virkning ved å påvirke reisemotivasjonen til flere syklist gjennom denne sårbare naturen. Med bakgrunn i den dårlige tilstanden til Knutshø vil det være reklame som villreinområdet og veinettet ikke trenger. Villreinnemnda råder Dovrefjell nasjonalparkstyre til å avslå dispensasjonen til denne organiserte ferdselen.

Behandling

Nok menneskelig aktivitet i det området fra før av. Kan føre til lignende bruk og arrangementer senere år også. Eventuelle stopp og pauser underveis vil styrke påvirkningen.

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Knutshø er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Den samlede negative belastningen fra menneskelige forstyrrelser på villrein i Knutshø villreinområde vurderes som stor. Den påvirker allerede i dag reinens muligheter til å utnytte beitene, og dette bidrar til lave kondisjonsparametere. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde som ikke har godkjent tilstand (dårlig) etter kvalitetsnormen.

Den planlagte løypa kommer i konflikt med villreinens sin arealbruk på sommeren. Aktiviteten skal foregå i områder hvor det allerede er betydelig negativ påvirkning av ferdsel på sommeren. Det skal sykles et langt stykke på en dag og potensialet for å forstyrre veldig mange villrein er til stede. Det er også en aktivitet som gjør det vanskelig å ta hensyn til villrein underveis. Videre legger vi merke til at søker bruker sosiale medier aktivt og har mange «følgere». Gjennomføringen vil kunne ha en uheldig virkning ved å påvirke reisemotivasjonen til flere syklist gjennom denne sårbare naturen. Med bakgrunn i den dårlige tilstanden til Knutshø vil det være reklame som villreinområdet og veinettet ikke trenger. Villreinnemnda råder Dovrefjell nasjonalparkstyre til å avslå dispensasjonen til denne organiserte ferdselen.

18-2025 – Uttalelse – Dispensasjon til å avholde fuglhundprøver (FKF)

Saksopplysninger

Fuglehundklubbenes Forbund (FKF) søker om dispensasjon til å avholde fuglhundprøver i Dovrefjell- og Sunndalsfjella nasjonalpark. Det omsøkes om dispensasjon for årene 2025 og 2026. Dette gjelder aktiviteten i form av fuglehundprøver/dommeropplæring/autorisasjonsprøver i Dovrefjell/Sunndalsøra nasjonalpark på høsten i perioden 5. august-5.oktober.

Følgende aktivitet vil finne sted:

-Inntil 7 dager med dommeropplæring og -autorisasjon (i tidsrommet ca. 5.-20. august)

-13 dager med fuglehundprøver fordelt på 4 helger fra 21. august:

*Tre helger fredag til søndag

*En helg torsdag til søndag (NM)

*For fuglehundprøvene settes et maksimalt deltagerantall på 200 ekvipasjer pr. dag der kun 2 hunder slippes av gangen i hvert parti.

Søkers informasjon:

FKF har forståelse for at det gjøres nødvendige tiltak for å verne om villreinen. Men det må satses på tiltak som har god effekt i forhold til inngrepet. FKF mener at å forby fuglehundprøver på vestsiden av E6 ikke vil ha noen praktisk effekt fordi:

*FKF bare bruker terrengene etter at forvaltningen har gitt klarsignal om at det ikke er rein i eller på veg inn i terrenget.

*FKF sin aktivitet bare utgjør under 2% av den totale turtrafikken i disse områdene og er organisert virksomhet i en liten tidsbegrenset periode.

*FKF har besluttet fra høsten 2023 at de mest følsomme terrengene på vestsiden av E6 skal beskyttes ved at terrengene på østsiden prioriteres brukt først. Det har allerede fra i høst vært redusert bruk av terrengene på vestsiden.

Vurdering

Som det tydelig kommer fram av stortingsmeldingen om villrein (St. Meld. 18) har utviklingen for villrein gått i feil retning i lang tid, og ei av de største utfordringene er knytt til dårlig kvalitet på viktige trekkpassasjer. Verneområdet ble opprettet m.a. nettopp for å sikre funksjonen som trekkområde. Det aktuelle området for dispensasjonen (vest for E6) er et viktig knutepunkt mellom sør- og nordområdet i Snøhetta øst. Dette trekkområdet er i dag truet og i stadig negativ utvikling. Menneskelig aktivitet knyttet til Snøheim, Reinheim, Snøheimvegen, stien gjennom Stropplsjødalen, moskusturisme, jakt, fuglhundaktiviteter og annen bruk virker sammen til en samlet negativ påvirkning som er betydelig. De siste års observasjoner fra bl.a oppsyn har pekt på et totaltrykk på Hjerkinplatået som hindrer villreinen å beite og krysse området. Reinen blir stående «å stange» som frarøver de livsviktige beitetid og muligheter til å komme seg til beiteområder.

Aktiviteten foregår i stort volum over relativt kort tid (20 dager), men foregår på en tid på året med høyt menneskelig trykk. Situasjonen for villreinen er alvorlig og det blir da særlig viktig å se på alle elementer som kan øke den samlede belastningen, selv om tiltakene hver for seg ikke blir vurdert å påvirke betydelig. For fuglhundprøvene vil det være et makstall på 200 ekvipasjer pr. dag, hvorav 2 under i gangen er ute i søk. Bruksområdet vil være betydelig og aktiviteten vil føre til mye luktspredning i terrenget. Ferdselsundersøkelser har vist at forekomst av 200 personer på en sti vil føre til en fullstendig barriere. Det kan være at det er akkurat den dagen en av prøvene avholdes at villreinen bestemmer seg for å krysse platået. Da rekker de ikke å flytte seg i tide og man har allerede lagt igjen nok lukt til at atferden til reinen i beste fall vil være unnvikende.

Forslag til vedtak

Klima- og miljødepartementet arbeider med en tiltaksplan for Snøhetta villreinområde hvor områdene som omsøkes brukt er et stort tema. Bruk av villreinområdet til bl.a. fuglhundprøver vil mest sannsynlig være en gjenstand for høring i 2025. Påvente av en potensiell ny praksis kan ikke medføre at en opprettholder den etablerte praksisen med flerårige løyver. Sett i lys av situasjonen for Snøhetta-bestanden og det igangsatte arbeidet for å bedre denne, gjennom en tiltaksplan, er vår vurdering at det ikke bør gis flerårige løyver som gir unntak fra forbud som er fastsett av hensyn til verneformålet.

Villreinnemnda mener at en eventuell dispensasjon ikke bør gis til områdene vest for E6. Områdene øst for E6 havner ikke samme konflikt med villrein i Knutshø som det gjør for Snøhetta. Videre mener nemnda at det skal være mulig å finne andre alternative områder for gjennomføring av denne type aktivitet som et avbøtende tiltak. Villreinnemnda råder Dovrefjell nasjonalparkstyre at de ikke gir dispensasjon for bruk av området vest for E6, men om det skulle oppstå konflikt med villrein i Knutshø så kan området vest for E6 benyttes som et reserveområde gitt at det ikke forstyrrer villrein i Snøhetta.

Behandling

Viktig inntektskilde for bedriftene på Dovrefjell, men oppveier ikke hensynet til villreinen. Mange aktører som bruker samme område. Må være mulig å flytte aktiviteten til andre steder hvor det ikke kommer i konflikt med villrein.

Forslag til vedtak - enstemmig.

Vedtak

Klima- og miljødepartementet arbeider med en tiltaksplan for Snøhetta villreinområde hvor områdene som omsøkes brukt er et stort tema. Bruk av villreinområdet til bl.a. fuglhundprøver vil mest sannsynlig være en gjenstand for høring i 2025. Påvente av en potensiell ny praksis kan ikke medføre at en opprettholder den etablerte praksisen med flerårige løyver. Sett i lys av situasjonen for Snøhetta-bestanden og det igangsatte arbeidet for å bedre denne, gjennom en tiltaksplan, er vår vurdering at det ikke bør gis flerårige løyver som gir unntak fra forbud som er fastsett av hensyn til verneformålet.

Villreinnemnda mener at en eventuell dispensasjon ikke bør gis til områdene vest for E6. Områdene øst for E6 havner ikke samme konflikt med villrein i Knutshø som det gjør for Snøhetta. Videre mener nemnda at det skal være mulig å finne andre alternative områder for gjennomføring av denne type aktivitet som et avbøtende tiltak. Villreinnemnda råder Dovrefjell nasjonalparkstyre at de ikke gir dispensasjon for bruk av området vest for E6, men om det skulle oppstå konflikt med villrein i Knutshø så kan området vest for E6 benyttes som et reserveområde gitt at det ikke forstyrrer villrein i Snøhetta.

19-2025 – Uttalelse – Dispensasjon til motorferdsel ifbm. GPS-merkeprosjekt på villrein i Knutshø og Snøhetta

Saksopplysninger

Norsk institutt for naturforskning (NINA) søker om å merke totalt 10 rein (simler og bukker) i Knutshø, samt 7 rein (simler og bukker) i fordelt mellom Snøhetta vest og øst. Dyrene merkes før 1. april med øremerker og GPS-halsbånd (kan ses på www.dyreposisjoner.no).

Vurdering

Villreinnemnda har vært en bidragsyter til at prosjektet ble startet opp og har deltatt i interimsstyret. For kommende år skal nemnda delta i både referansegruppe og arbeidsgrupper for GPS-prosjektet.

Med et merkeprosjekt kan vi finne ut om arealbruken har endret seg siden forrige merking, og eventuelt årsakene og konsekvenser til endringen/-e. Vi vurderer at det vil være nødvendig med et merkeprosjekt i både Knutshø og Snøhetta villreinområder i kombinasjon med andre tiltak for å overvåke effekter av gjennomføring av tiltak. Alle effektstudier etter mulige infrastrukturtiltak krever GPS-merka dyr. Tiltaket krever tillatelser til merking av dyr i henhold til dyrevelferdsloven og dette er allerede innhentet. Ved å merke i 2025 så unngår man å merke dyr i Snøhetta i 2026.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda støtter at det gis dispensasjon slik at merkeprosjektet kan gjennomføres som planlagt.

Behandling

Fristen med 1. april – nærmer seg kalvingstiden og simlene går drektige og er sårbare. Bør man flytte fristen?

Forslag til vedtak - enstemmig.

Vedtak

Villreinnemnda støtter at det gis dispensasjon slik at merkeprosjektet kan gjennomføres som planlagt.